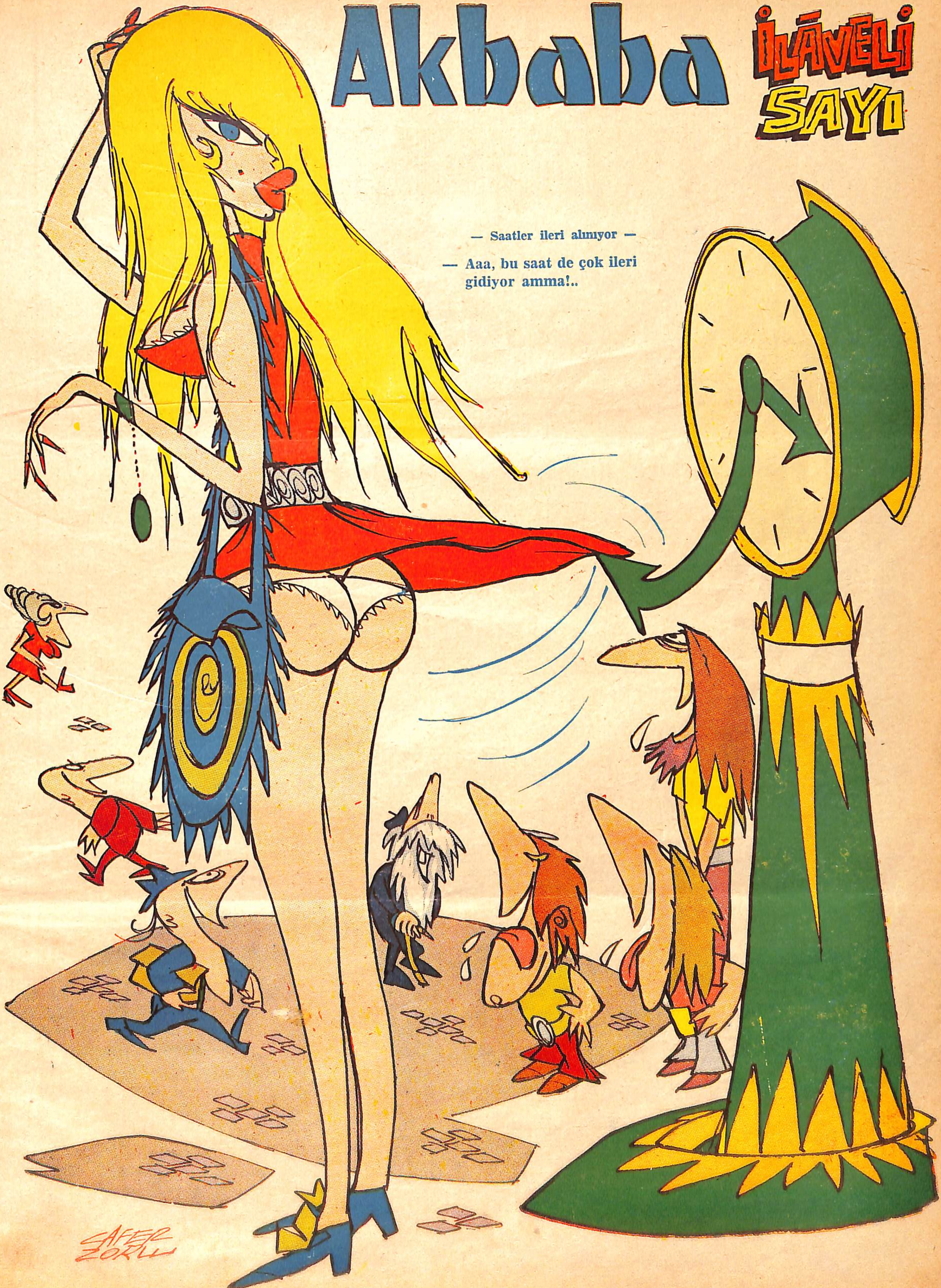

Akbaba
İLÂVELİ SAYI
— Saatler ileri alınıyor —
— Aaa, bu saat de çok ileri gidiyor amma!..
CAFER ZORLU

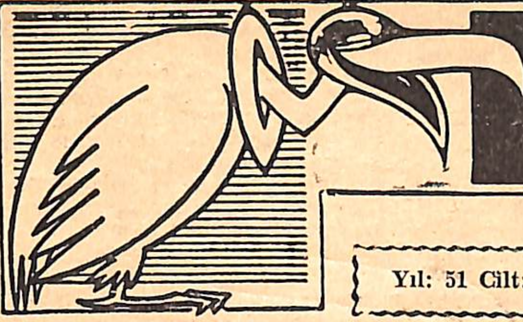
BİLİYOR MUYDUNUZ?

539 478
Türk çocuğu
açtırdıkları
tasarruf hesabıyla
geleceklerini
İş Bankasına
bağladılar

TÜRKİYE
İŞ BANKASI
PARANIZIN...
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans: 1422 — 70)

Akbaba

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 24 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 30 Mayıs 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

Bir Görüntü ki...

İNSANLARIN kendilerine ettikleri kötülükler kadar büyüğünü başka kimsenin onlara yapamıyacağı söylenir. Doğrudur.

Bunun daha da acısı, insanların kendilerine kötülük ederken aynı zamanda bütün bir toplumun kaderini ters yönde etkilemekte olmalarıdır.

Üzülerek söylemek zorundayız ki bugün parlamenterlerimizin pek büyük çoğunluğu tam öyle bir tutum içinde görünüyorlar.

İçe kapanıp bu dünyaya boşvermeyi öngören birkaç Asya inanç sistemi dışındaki bütün dinler, bütün felsefeler, bütün düzenler çalışkanlığı en iyi özelliklerden biri sayar ve öğerler. Cumhuriyet Türkiye'sinde o özelliğe verilen değerin belirtilerini ise yurdumuzun her yerinde ve her zaman görebilirsiniz:

Başkentimizin merkezi Kızılay Alanındaki anıtın üstüne kazınmış üç Atatürk öğütünden biri «Çalış» sözcüğüdür.

İlkokullarımızın sınıflarında çocuklarımız ayağa kalkıp bir ağızdan kendilerini topluma ve Cumhuriyet ülküsüne adarlarken «Çalışkanım» derler.

Politikacı söylevlerinde, profesör konferanslarında, uzman demeçlerinde, meslek kuruluşu bildirilerinde, basın yazılarında, Bakanlık raporlarında, berber dükkânı tartışmalarından kahve sohbetlerine kadar her konuşma meclisinde çalışmanın önemi ve gereği belirtilir her gün...

Bütün bir ulusun böylesine gönül vermiş göründüğü bir ülküye uymada elbette sayın milletvekillerimizle sayın senatörlerimizin herkese örnek olacak bir tutum içinde bulunmaları gerekir.

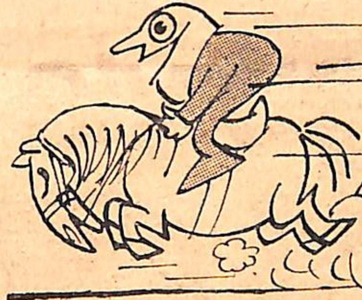
Öyleyken ne görüyoruz?

Parlamentomuzun çalışmadığını!

«Çalışmak» dilimizde yalnız insanların çaba harcaması değil, mekanizmaların işlemesi anlamında da kullanılır. («Otomobilin motörü iyi çalışıyor» sözündeki gibi).

Yazık ki parlamentomuz iki anlamda da çalışmıyor. Ne üyelerinin çoğunluğu gereken kişisel çabaları harcıyor, ne de tümüyle mekanizmasının çarkları gerekli hızla dönüyor.

— Demirel, «Kıratı seçenler isabet etmiş olacaklar» dedi. —

Hem de 1973 yılında, parlamenter düzenin kaderini belli edeceği her gün söylenen bir dönemde oluyor bu!

O düzenin en amansız düşmanlarının hepsi bir araya gelseler, tekerine çomak sokmak için kafa kafaya verip aylarca plân yapsalar, bundan etkili bir baltalama stratejisi çizebilirler mi?

Aslında parlamenter düzen bizim benzemeye uğraştığımız Batı ülkelerinden alınma bir çeşit lüks ve karmaşık araçtır. Nasıl bir jumbo jet uçağını almakla iş bitmezse, onun bakımını bilip uygulamak gerekirse, parlamenter düzenin de kendinden beklenen «toplum sorunlarını çözümleme» işine yaraması, gerekli çabaların gösterilmesine bağlıdır.

Söz konusu ülkelerde partilerin araştırma büroları ve başka organları durup dinlenmeden ülke sorunlarını inceler, çözümler bulur, önerilerini yayınlarla kamuoyuna sunarlar. Parlamenterlerin pek çoğu da ayrıca kendi seçim bölgelerinin sosyo-ekonomik durumunu ve bunun toplum bütünüyle ilişkisini sürekli araştırmalarla izleyen, bilim adamlarına danışan, çözüm getirici yasa taslaklarını vakit geçirmeden parlamentoya yetiştiren birer uzman gibidirler.

Bizim temsilcilerimiz ise o türlü çalışmak şöyle dursun, kendi partileri tarafından kanunlaştırılacağına söz verilmiş birkaç yasanın oylanmasında bulunmak için Meclis salonlarına gelmekten bile kaçınıyorlar. Muhtırayla istenmiş, protokolla garantiye bağlanmış, hazırlanıp parlamentoya getirilmiş en önemli reform tasarılarının görüşülmesinde bile on kadar milletvekili bulunuyor bazan.

Öğrenciler bir süre sınıfa gelmemekte direnseler okuldan koğulurlar. Üstüste özürsüz birkaç kere büroya gelmeyen memur işten atılır. Görevine gelmeyen asker barış zamanında ağır cezalara çarptırılır, savaş zamanında kurşuna dizilebilir.

Bütün bir toplumun kritik bir dönüm noktasında parlamentoya gelmeyen temsilcilerimize ise —«mânevî şahsiyet» dolayısiyle— sivrice bir eleştiri bile yöneltemiyoruz.

Gözlerimize inanmakta güçlük çekerek görüntüyü izliyoruz sadece...

AKBABA

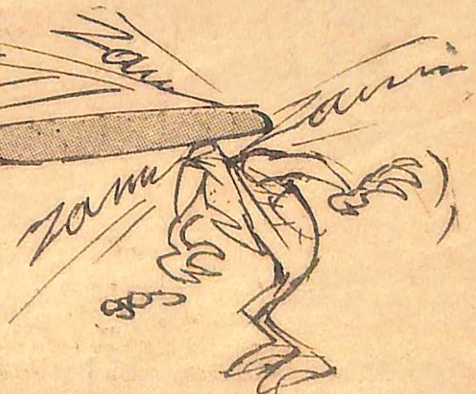
AKBABA TOTO

Sevgili okurlarımızın çok büyük ilgi gösterdiği «AKBABA TOTO» yarışmasının cevapları tasnif edilmektedir.

Daha önce de açıkladığımız gibi doğru cevap verenler arasında noter huzurunda kura çekilecek, 5000 liraya kadar kazanacak okurlarımızın adları gelecek sayılarımızda yayımlanacaktır.

«AKBABA TOTO» yarışmasına katılan sevgili okurlarımıza bol şanslar dileriz.

— Ekmeğe zam yapılıyor. —

La Fontaine'in yazmadığı masal

AZİZ NESİN

HAYVANLAR, kendi aralarında, en zeki hayvan yarışması düzenlemişlerdi. Her hayvan, kendini hayvanların en zekisi sandığından, bu yarışmayı kazanacağını sanıyordu. Ama hepsi de yarışmanın birinciliğine iki güçlü aday olduğunu bilmekteydi; bu adaylardan biri tilki, biri de sansardı. Kurnazlıkta, zekâda, bu ikisine üstün başka hiçbir hayvan yoktu. Zeki hayvan yarışmasını ya biri, ya öbürü kazanacaktı.

En zeki hayvan yarışmasının yapılacağı gün yaklaştıkça, yarışma birinciliğine iki güçlü aday olan sansarla tilki arasında korkunç bir rekabet başlamıştı. Bu iki zeki hayvan birbirlerine düşman olmuşlardı. Sansar tilkinin, tilki de sansarın kazanmaması için, elinden geleni yapıyordu.

Sansar:

— Tek tilki kazanmasın da, zarar yok, ben de kazanmamaya razıyım... diyordu.

Tilki de:

— Tek sansar kazanmasın da, kim kazanırsa kazansın... diyordu.

Durum bu denli düşmanlığa varınca, sansarla tilki, en zeki hayvan yarışmasının birinciliği için başka bir aday aramaya başladılar. Öyle bir hayvan bulmalıydılar ki, zekâ konusunda kendileriyle yarışa çıkmasın, onlara bir zararı olmasın, yâni hayvanların en aptalı olsun. Araya araya buldular bu hayvanı: Öküz...

Bir sabah sansar, yemyeşil bir çayırlıkta otlamakta olan öküzün yanına gidip:

— Merhaba öküz kardeş, diye söze başladıktan sonra, öküzün zekâsını övmeye başladı.

Öküz, büyük bir alçakgönüllülükle gülümseyerek:

— Benimle alay mı ediyorsun sansar kardeş? dedi.

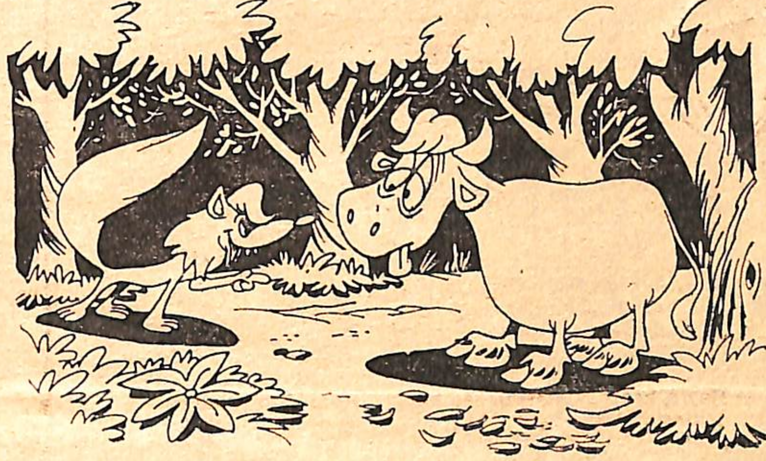
Sansar:

— Ne diye alay edecekmişim, dedi, hayvanların en zekisiyle alay etmek haddime mi kalmış...

Sansar, öküzü hayvanların en zekisi olduğuna inandırmak için diller döktü. Bununla da yetinmeyip, öbür hayvanları da, öküzün en zeki hayvan olduğuna inandırmaya çalıştı.

Sansardan sonra çayırda otlayan öküzün yanına tilki gitti. Kendisine bön bön bakan öküze:

— Ah öküz kardeş, dedi, gözlerinde zekâ kıvılcımları çakıyor.

Öküz:

— Ben her ne kadar öküzsem de sandığın kadar da öküz değilim, kendimi bilirim, dedi.

Tilki:

— İnan olsun öküz kardeş, dedi, senin o zekâ kıvılcımları çakan pırıl pırıl gözlerine bakarken, ipnotize olup kendimden geçiyorum. En zeki hayvan yarışmasının rakipsiz tek adayı sensin.

Tilki, öküzün zekâsını tanıtmak için, can düşmanı sansardan daha büyük bir reklâm kampanyasına girişti.

Hayvanlar, öküzün zeki olmadığını, yarışmayı kesinlikle kazanamıyacağını elbet biliyorlardı. Ama sansarla tilkinin, kendilerinden baskın çıkıp en zeki hayvan seçilmemesi için, öküzün zeki olduğu yalanına inanmadıkları halde inanmış göründüler. Birbirlerine öküzün ne büyük zekâsı olduğunu ballandıra ballandıra anlatmaya başladılar:

— Aman zürafa kardeş, bizim öküz yok mu, ben onun kadar zeki hayvan görmedim...

— Hiç bilmez olur muyum, devekuşu kardeş, öküz benden bile zekidir. Sen ne dersin leylek kardeş?..

— En zeki hayvan yarışmasında ben oyumu, gözümü kırpmadan öküze vereceğim.

Dağlar, taşlar, ormanlar, çöller, kayalar, dereler, hayvanların öküz övgüleriyle yankılanıyordu:

— Hayvanların en zekisi öküzdüüüür!

— Öküzden daha zeki hayvan yoktuur!

— Bizim en zekimiz öküüüüz!

Bütün hayvanların bu yoğun propagandası karşısında öküz de yavaş yavaş, gerçekten hayvanların en zekisi olduğuna inanmaya başlamıştı. Kendi kendine şöyle diyordu:

— Çakal, sansar, tilki, bütün hayvanlar söylüyor; hayvanların en zekisi benmişim. Hepsi de aldanmıyor ya, öyleyse dedikleri doğru...

Yarışma günü geldi. Bütün hayvanlar, öküzün hayvanların en zekisi olduğunda anlaştılar. Böylece öküzün hayvanlar toplumundaki yeri, işi, görevi, düzeyi yükselmiş oldu. Öküz artık kasıla kasıla yürüyor, şişine şişine böğürüyor, yayıla yayıla kuyruk altından mayıs bırakıyordu.

Gel zaman, git zaman... Hayvanlar arasında, çiftesi en pek hayvan yarışması yapılacaktı. Hiç kuşkusuz, çiftesi en pek hayvan, ya at ya da katırdı.

Eşek de:

— Benim de çiftem güç[illegible]ye araya giriyorduysa da, katırı[illegible]tın çiftesi yanında eşeğin çiftesinin adı bile geçmezdi.

Katır atın, at da katırın çiftesi en güçlü hayvan diye seçileceğinden korkuyordu. Bu iki hayvan arasında tarih boyunca süren kanlı bir çifte atma rekabeti vardı. Bu iki can düşmanı, yarışma günü yaklaştıkça birbirlerine atıp tutmaya başladılar, At şöyle diyordu:

— Hıh, katırın çiftesi de çifte mi sanki... Öküz bile ondan daha sert çifte atar. Babası eşek olan bir hayvanın çiftesinden ne çıkar...

Katır da şöyle demekteydi:

— Atın çiftesiyle sinek bile ezilmez. Öküzün çiftesi bile atınkinden daha güçlüdür.

At, dereden su içmekte olan öküzün yanına gidip ona şöyle dedi:

— Ey sayın öküz, sen dünyanın yalnız en zeki değil, hem de çiftesi en güçlü hayvanısın!

Art sol ayağıyla bastığı taze fışkıdan fos diye bir ses çıkaran öküz:

— Aman at kardeş, dedi, sen varken benim çiftemin lâfı mı olur...

At üsteledi:

— Yoo, sayın öküz, sen bir çifteyle katırı devirirsin. Boşuna alçakgönüllülük gösterme.

At gitti, arkasından katır öküzün yanına geldi:

— Dünyanın çiftesi en güçlü hayvanı sayın öküze saygılarımı sunarım, dedi.

Öküz, bu sözlere önce inanmak istemedi, ama katır:

— Benim çiftem de, atın çiftesi de seninkinin yanında hiç kalır... deyince:

— Ben onlardan daha iyi bilecek değilim ya... diyerek, çiftesinin pekliğine inanmaya başladı.

Her hayvan kendini çiftesi en güçlü sanıyordu. Horoz bile, mahzuzuyla çifte atabileceğini sanmaktaydı. İşte bu yüzden bütün hayvanlar, çiftesi zayıf bir hayvanın çiftesi en pek hayvan olarak seçilmesini istemekteydi.

Yarışma günü geldi. Bütün hayvanlar, öküzün çiftesi en güçlü olduğunda birlik gösterdiler. Böylece en zeki hayvan olan öküzün çiftesi en güçlü hayvan olarak da hayvanlar toplumundaki yeri, işi, görevi, düzeyi, daha da yükseldi.

Gel zaman, git zaman... Hayvanlar arasında hızlı koşma yarışı yapılacaktı. Her hayvan, hattâ kaplumbağa bile, kendisini en hızlı koşan hayvan sanmaktaydı. Ama yine her hayvan, içinden, en hızlı koşan hayvanın ya tavşan ya da tazı olduğunu biliyordu. Hepsinin içinde de, her zaman, her yerde olduğu gibi, en güçlüye, en başarılıya düşmanlık, kıskançlık, çekemezlik duyguları vardı. Onun için, en hızlı koştuklarını bildikleri halde, tavşanla tazının yarışmayı kazanmasını istemiyorlardı.

Hızlı koşmada en amansız rakip olan tavşanla tazı, yarışma günü yaklaştıkça birbirlerine can düşmanı olmuşlardı. Tazı:

— Ben birinci olmayacaksam, öküz olsun daha iyi... diyordu.

Tavşan da aynı düşüncede olduğundan öküze gidip:

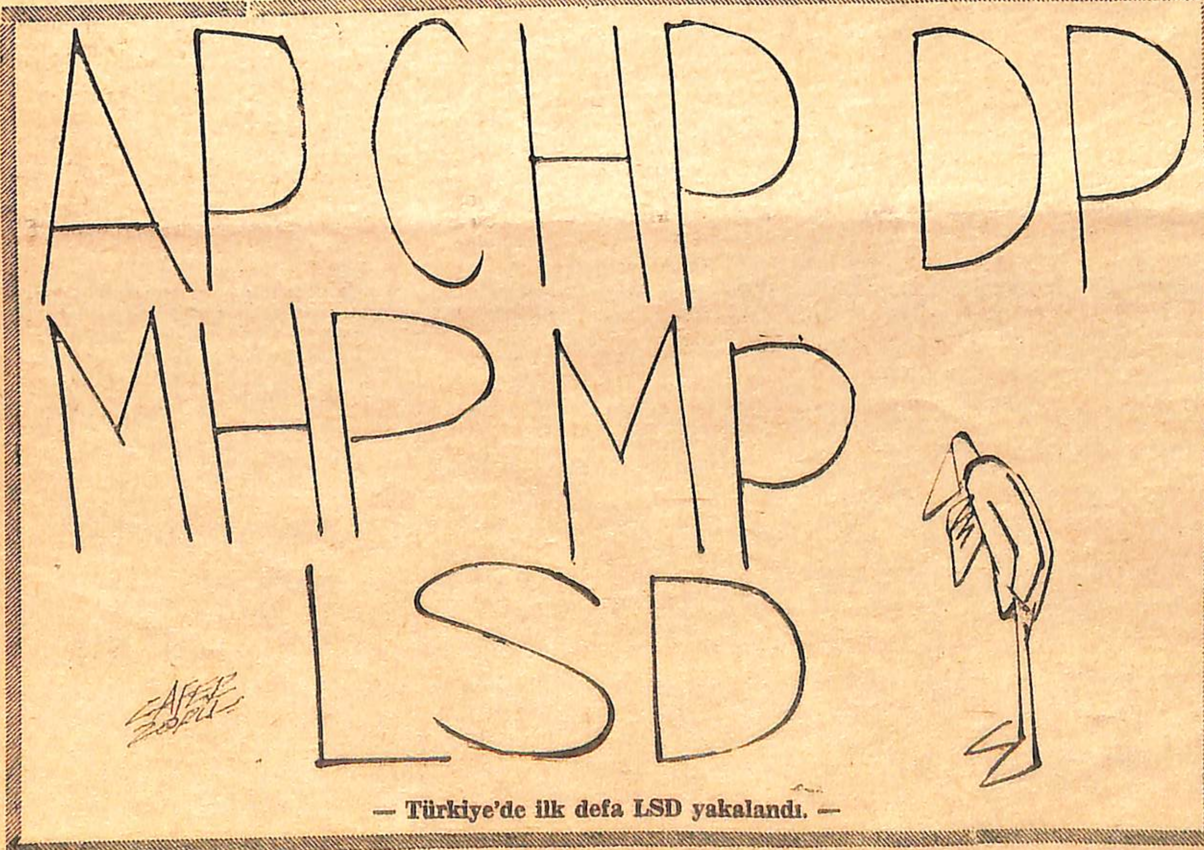
— Sen yalnız en zekimiz, en çiftesi güçlümüz değil, hem de bizim en hızlı koşanımızsın sayın öküz! dedi.

Öküz, tavşana:

— Tazı da senin gibi düşünüyor.. dedi.

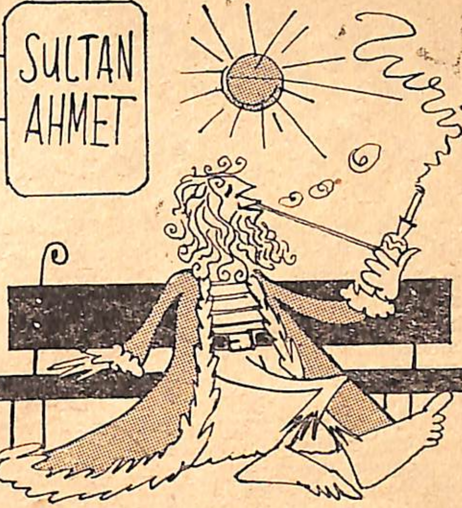
Yarışma günü gelip çattı. Bütün hayvanlar koşmaya başladılar. Hızlı koşabilenler, rakipleri birinci olmasın diye birbirlerini çelmelediklerinden, önleyip engellediklerinden düşüp devriliyorlardı. Hepsi de, içlerinde en yavaş koşan öküzün birinci gelmesini istiyorlar, ona yol veriyorlardı. Bunun sonunda öküz birinci oldu.

En zeki, en çiftesi pek, en hızlı koşan hayvan seçildiğinden, öküzün

— Türkiye'de ilk defa LSD yakalandı. —

hayvanlar toplumundaki yeri, düzeyi, işi, görevi daha da yükselmişti. Öküzün burnu büyümüştü, yanına varılmıyordu artık.

Gel zaman, git zaman... En yakışıklı hayvan seçimi yapılacaktı. Bütün hayvanlar kendilerini en yakışıklı sanıyorlardı, ama içlerinden de en yakışıklı, en güzel hayvanın dağ keçisiyle geyik olduğunu da biliyorlar, bu iki güzel hayvanı kıskanıyorlardı. Tek onlar birinci seçilmesin de, isterse öküz en yakışıklı, en güzel hayvan seçilsin...

Geyikle, dağ keçisine gelince, bu iki rakip birbirlerinin aleyhine propagandaya girmişlerdi. İkisi de birbirinin çok çirkin olduğunu yayıp duruyordu. Dağ keçisi geyik, geyik de dağ keçisi için:

— Öküz bile ondan yakışıklıdır... diyordu.

Öbür hayvanlar da, yalan olduğunu bildikleri halde, öküzün en yakışıklıları olduğuna inanmış görünmeye başlamışlardı. Seçim günü geldi. Bütün hayvanlar oylarını öküze verdiler. Böylece öküz, en yakışıklı, en güzel hayvan seçildi. Bu seçimden, hayvanların en güzeli, en yakışıklısı olan geyikle dağ keçisi bile memnundu.

Gel zaman git zaman... Hayvanlar arasında en yırtıcı olanı seçilecekti. İki aday vardı, biri kurt, biri de kuş... Kuş deyince serçe kuşu değil, kartal. Kurtla kartaldan daha yırtıcı hayvan yoktu. Ama yine de bütün hayvanlar, bu gerçeği bildikleri halde, kendilerinin en yırtıcı hayvan olduğunu sanıyorlardı.

Kartal, yatıp geviş getirmekte olan öküzün yanına gitti:

— Sayın öküz, dedi, akılsız kurt, kendisini senden daha yırtıcı sanıyor.

Öküz:

— Ben hiç yırtıcı değilimdir, dedi, çünkü ot yerim.

— Yooo, hiç alçakgönüllülük göstermeyin boşuna... Siz kurda göre çok daha yırtıcısınız.

Az sonra da yanına gelen kurt, öküze:

— Dünyanın en yırtıcı hayvanını selâmlarım... dedi.

Öküz:

— Yanılıyorsun kurt kardeş, dedi, evet ben en zeki hayvanım. Evet, en çiftesi pek hayvan benim. Evet, en hızlı koşan hayvan benim. En yakışıklı hayvan da benim. Ama en yırtıcı değilim. Sen benden çok daha yırtıcısın.

— Hayır, hayır... İstersen sen benden üstünsün yırtıcılıkta...

Seçim günü gelip çattı. Öküz, hayvanların oybirliğiyle en yırtıcı hayvan seçildi. Bu birincilikten sonra, hayvanlar toplumundaki yeri, işi, düzeyi daha da yüceldi.

Gel zaman git zaman... Hayvanların en düşünür olanı seçilecekti. Elbette bu yarışmada en güçlü iki aday kazla hindiydi. Her zaman olduğu gibi, bu iki güçlü aday birbirlerine düşünce, yine öküz en düşünür hayvan seçildi.

Gel zaman, git zaman... En koruyucu hayvan seçimi yapılacaktı. Elbette hak, çoban köpeğiyle kurt köpeğinden birinindi. Ama en koruyucu hayvan seçiminde çoban köpeğiyle kurt köpeği bile oylarını öküze vermişlerdi. Öküzün:

— Ben kendimi bile koruyamam... demesi, seçilmesini önlemedi. Ama seçimden sonra, öküz de kendisinin en koruyucu hayvan olduğuna inanıp böğürerek köpek taklidi yapıp havlamaya çalıştı.

Gel zaman, git zaman... En büyük hayvan seçimi yapılacaktı. Ya fil, ya deve kazanacaktı yarışmayı. Ama karınca bile kendini hayvanların en büyüğü sandığından, fille deveyi büyüklükte çekemiyor, başka bir hayvanın birinci olmasını istiyordu. Fille deveye gelince, onlar da birbirlerine düşmüşlerdi. Seçim yapıldı. Çok demokratik bir seçim olmuştu. Öküz, seçimi kazanmış, hayvanların en büyüğü seçilmişti.

Artık böbürlenmesinden öküzün yanına varılamıyordu.

Gel zaman, git zaman... En sütlü hayvan yarışması yapılacaktı. Yarışmayı, ya ineğin ya mandanın kazanacağı biliniyordu. Ama gelgelelim, memeleri olmayan, bütün yaşamında bir damla süt bile görmemiş olan tavuklar bile, kendilerini en sütlü hayvan sanıyorlar, bu yüzden de mandayla ineği kıskanıyorlardı. Aralarındaki rekabet yüzünden birbirlerine düşmüş olan mandayla inekse, tek rakibi birinci olmasın diye, öküzün en sütlü hayvan olduğunu söylüyorlardı. Manda, öküzün yanına gidip, ona en sütlü hayvan olduğunu söyleyince, öküz:

— Siz beni kızkardeşim inekle karıştırdınız galiba, dedi, ben hiç süt vermedim şimdiye dek... Memelerim de yok.

Manda:

— Maşallah siz o kadar sütlü bir hayvansınız ki, dedi, süt vermek için memeye bile ihtiyacınız yok.

Arkadan inek, öküzün yanına geldi. Ağabeyine, en sütlü hayvan olduğunu söyledi. Öküz:

— Yahu, memem bile yok ki süt vereyim... dedi.

Öküz böyle söylerken, bir yandan da işiyordu. Bunu gören inek:

— İşte, işte, bak ne güzel de süt veriyorsun! diye bağırdı.

Öküz:

— Ne sütü yahu, işiyorum... dedi.

İnek de ona:

— Demek sen şimdiye dek hep süt işiyormuşsun da haberin bile yokmuş... dedi.

Bütün hayvanlar, başta en sütlü hayvan olan mandayla inek, öküzün en sütlü hayvan olduğunu yaymaya başladılar. Dağ-taş onların yaydıkları reklâmla inledi:

— En yağlı süt, öküz sütü!

— Sütlerin en temizi öküzün sütüdür.

— Öküz öyle sütlüdür ki, süt işer!

Bu yoğun reklâmlarla artık öküz de sidiğinin süt olduğuna, sarı renkli süt işediğine inanmıştı.

Seçim zamanı geldi. Bütün hayvanlar, en başta da inekle manda, oylarını öküze verdiler. Böylece öküz, en sütlü hayvan seçildi.

Gel zaman, git zaman... Hayvanlara yeni bir başkan seçilecekti. Oldum bittim, hayvanların başkanı elbet aslandı. Yine de bir aslanın başkan seçileceğine hiç kuşku yoktu. Ama ne var ki, kaplan da başkanlığa adaylığını koymuştu. Kaplan:

— Ya o, ya ben!... diyordu.

Kaplan böyle diyordu ama, aslanın yine başkan seçileceğinden korkuyordu. Bunun üzerine «Ya o, ya ben!» diyen kaplan:

— Ne o, ne ben! demeye başladı.

Aslan da, kaplanın başkanlığa adaylığından sonra, başkan olmaktan umutsuzluğa kapılmaya başlamıştı. Ya kaplanı başkan seçerlerse... Tek kaplan başkan seçilmesin diye, aslan da:

— Ne o, ne ben! demeye başladı.

Bütün hayvanlar, haketmediklerini, lâyık olmadıklarını bile, hayvanların başkanı olmak istiyorlardı. Her başarılı, her güçlü kıskanıldığından, onlar da aslanla kaplanı çekemiyor, kıskanıyorlardı. İşte böyle böyle hayvanların başkanlığına öküz aday gösterildi. Çünkü hayvanlar, inanmadan öküzü en zekileri seçmişler, ama sonra sonra inanmaya başlamışlardı. Öküzü, en yırtıcıları seçmişler, inanmadıkları bu yalana sonradan inanmaya başlamışlardı. Öküzü, yalan olduğunu bile bile, en sütlü hayvan, en güzel hayvan seçmişlerdi, sonradan bu seçim resmileşince kendi yalanlarına inanmaya başlamışlardı. E böyle olunca, en zeki, en çiftesi pek, en hızlı koşan, en yakışıklı, en yırtıcı, en düşünür, en iyi koruyan, en büyük, en çok süt veren hayvan olan öküz, neden hayvanların başkanı olmasındı? Bu denli çok üstünlük ne aslanda vardı, ne de kaplanda... Kaldı ki, rakibi kaplan seçilmesin diye, tarih boyunca hayvanların başkanı olan aslan bile, öküzün başkanlığa kendisinden daha lâyık olduğunu söylüyordu. Yeni başkan adayı kaplansa:

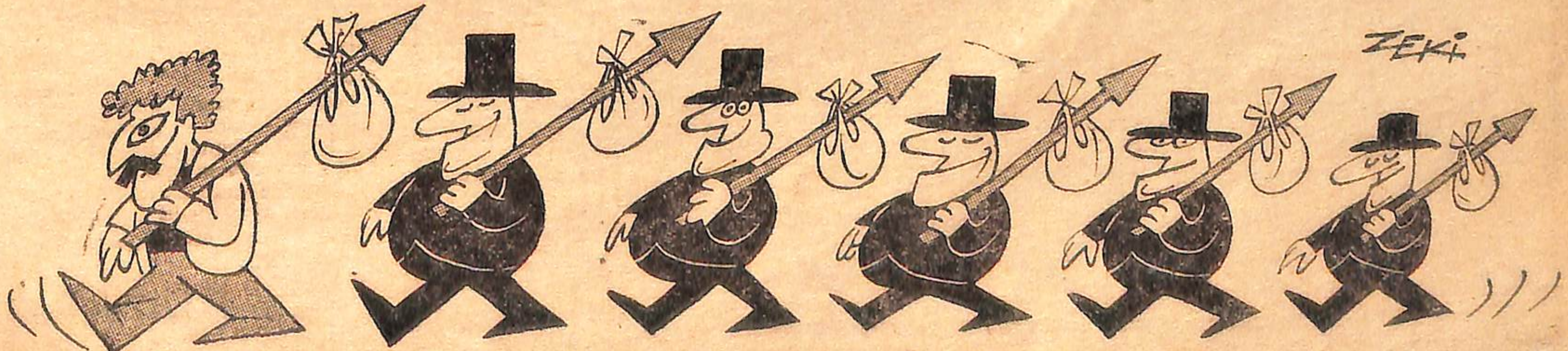
— Başkanlık öküzün hakkıdır! diyor da başka bişey demiyordu.

Öbür hayvanlara gelince, nasıl olsa kendileri başkan olamıyacaklarına göre, onlara en az zararı olan, hiç de rakip saymadıkları öküzün başkan olmasını istiyorlardı. İşte böylece seçim zamanı gelince, bütün hayvanların oybirliğiyle öküz başkan seçildi. Başkan öküz, kendini gerçekten başkan sanarak başkan gibi davranmaya başlayınca, hayvanlar da bu davranışı karşısında onu gerçekten başkan sanmaya başladılar.

Hayvanların tarihini yazan gergedan, çağını yazdığı tarih kitabına bu olayı şöyle yazdı:

«Atla katır tepişir, olan eşeğe olur. Öyle zaman gelir, güçlüler birbirine girer, arada öküz bile başkan olur.»

Aziz NESİN

— CHP. yöneticileri sık sık yurt gezisine çıkıyor —

KAMERA

Şemsi Belli

SAYIM GÜNÜ SAYILMAYAN İNÖNÜ

EKMEK karaborsaya düştü. Fırınların önünde millet kuyruğa girdi. Her pazar, sabah kahveleriyle birlikte gazetelerine göz gezdirmeyi alışkanlık haline getirmiş nice vatandaşlar bu zevklerini gidermekten yoksun kaldılar.

Sabahın erinden akşamın körüne kadar kimse sokağa çıkmadı. Radyolar, televizyonlar özel yayınlar hazırladılar. Yüksek Seçim Kurulu, bildiri üstüne bildiriler yayınladı.

Neydi bütün bu hazırlıkların sebebi?...

Seçmen kütüklerinin düzenli ve doğru bir şekilde hazırlanması için bütün yurtta genel nitelikte bir (Seçmen Sayımı) yapılacaktı da ondan...

Ve yapıldı sayım...

Ertesi gün bütün gazetelerde ilginç bir haber: **İsmet İnönü ve ailesi genel seçmen sayımında unutuldu!**

Evet... Burası Türkiye'dir ve günlük basınımızın manşetine geçen bu haber bir vakıadır...

Mizah yazarlarımızın sayısı neden bu kadar az, hayret ediyorum vallaha... En ciddi kuruluşumuzdan, en büyük işlerimize kadar her yanımız, her yönümüz, her hareketimiz başlı başına bir mizah... Mizahı yaratmasını bu kadar ustalıkla beceren bir milletin suratı her zaman niye asık olur, bilmem ki?...

Düşünün bir kez: İnönü adı kaydedilmeden Türkiye'nin tarihi yazılamaz ama.. O'nun adını kaydetmeden Türkiye Cumhuriyetinin Seçmen Kütüğünü düzenleyebiliyoruz...

Eski Millî Şef, eski Cumhurbaşkanı, eski Başbakan eski Ana Muhalefet Partisi Lideri İsmet İnönü, ailesinin tüm fertleriyle birlikte evine kapanacak... Her vatandaş gibi sabahtan akşama kadar Sayım Memurlarının yolunu gözleyecek... Ve herkesi sayan sayım memurları İnönü'yü saymayacaklar... Unutacaklar İnönü ailesini...

Ve... Şimdi... Seçmen kütükleri mahalle muhtarlarının kapılarında askıya çıkarılacak... Sayın İnönü de listede adı bulunmadığı gerekçesiyle İl Seçim Kurulu'na müracaat edip kendisini ve yakınlarını kütüğe kaydettirmek işlemini yürütmezse önümüzdeki seçimlerde sandık başına gidip oyunu kullanamıyacak.

Bu olay.. bu çok basit görünen.. fakat en ciddi işlerimizi bile ne kadar hafife aldığımızı bir kez daha ortaya seren bu sevimsiz olay, bana neyi hatırlattı bilir misiniz?...

Cumhuriyetin ilk kuruluş yıllarında Atatürk'ün milletvekili seçilmesini önlemek amacıyla o zamanki T. B. M. M. ne sunulan kanun tasarısını!...

Mustafa Kemal'in çabasıyla kurulan bir Meclis'te O'na seçilmek hakkını bile çok görecek kadar gözü dönmüş politika hastaları vardı o zamanlar...

Şimdi... Her hangi bir kasıt.. her hangi bir çirkin ve özel bir maksat yok, biliyorum.. ama her şeye rağmen.. dikkatsizlik de olsa.. unutkanlık da olsa.. pek ayıp.. pek sevimsiz...

Hani derler ya: Babası oğluna bir bağ vermiş, ama oğlu babasına bir salkım üzümü çok görmüş!...

Koskoca İnönü'ye ve ailesine, «Seçmen» lik hakkını bile çok gören bir ilgisizlik bu.. affedilmeyen bir ilgisizlik...

Sayım memurlarının görevi olan «Saymak» bir bakıma hürmet anlamına gelen «Saymak» kavramıyla birleşiverdi kafamın içinde.

İnönü'yü saymayı unutanlar, kimbiliiiir daha nice nice vatandaşı saymayı unutmuşlardır...

İşin yoksa muhtar kapılarına asılan listelerde adını ara ve sonra da bilmem kaç kapının önünde sıraya girerek, kendini kütüğe yazdırmaya çalış...

Hey gidi gözünü sevdiğim Türkiye, heheyyyy!...

BU KÜTÜK BAŞKA KÜTÜK

MURAT Ağabeyi tanımazsınız... Elli yaşlarında bir delikanlıdır o... Yaşamının belki çeyrek yüzyılını direksiyon başında, dolmuş kuyruklarında geçirdi Murat Ağabey... Fikirtepe'den Kadıköy'üne dolmuş yapardı 34 AU 414 plâkalı eski arabasıyla...

Şimdi...

Şimdi bıraktı şoförlüğü...

Daha doğrusu bırakmış...

İlk karşılaşmamızda:

— Sattım gitti, dedi, sattım arabayı!

— Ne yapıyorsun peki?

— Kütüklerin hesabıyla uğraşıyorum!... Onların sayımı, yazımı, işlenmesi, değerlendirilmesi. yetiyor bana...

— Seçim kurullarında görev mi aldın?

— Yooo!...

— Particiliğe mi başladın yeniden?

— Yooo!...

— Peki senin ne işin var Murat Ağabey, ne işin var kütüklerle, söyler misin?...

— Senin kalemle, kâğıtla ne işin varsa benim kütüklerle olan işim de o biçim... Ekmeğimi kütüklerden kazanacağım bundan sonra...

Ve... Gözbebekleri —tıpkı bir aday parıltısı içinde— ilâve etti:

— Son partiyi görmek ister misin?

— Anlamadım hangi Parti'yi dedin?

— Her halde Millî Nizam Partisi değil!... Birader sen aklını hep partilerle, politika ile mi bozdun?...

Sustu. Sigarasından derin bir nefes çekti:

— Sayımını, yazımını yaptığım kütükler seçmen kütüğü değil azizim, değil. Ceviz kütüğü, ağaç kütüğü.. basbayağı kütük işte.. anladın mı?... (Bir defter çıkardı cebinden) Bak şu sayfada gördüğün kütükler Adana'nın Toroslar bölgesinde tesbit ettiklerim... Bunların yazımı bitti.. iş sahiplerini bulup pazarlık yapmaya kaldı... Senin anlayacağın, ben şimdi kütük topluyorum Anadolu'dan... Kaplamalık ceviz kütüklerini tesbit edip, sayıp yazıyorum bu deftere... Sonra sahiplerini bulup satın alıyorum bu kütükleri... Son parti getirdiğim kütükler şimdi suyun içinde şişiyor... Şişecek.. şiştikçe yumuşayacak ağaç... Sonra fabrikada kapak çıkarılacak.. sonra biçilecek.. kaplama olacak.. belki de senin kütüphanenin raflarını kaplayacak o kütükler... Anladın mı şimdi hangi partiden, hangi kütükten söz ettiğimi?...

Yaaa... İşte böyle...

Kimileri seçmen kütüklerinin sayımı ve yazımı ile meşgul.. kimileri de ceviz kütüklerinin...

Seçmen kütükleri, önce muhtarların kapısında, sonra seçim kurullarında şişecek... Sonra birer seçmen kartı olacak kütükteki her isim.. sonra birer oy pusulası olup sandıklara düşecek... Ve sandıklarda şişecek... Daha sonra sandıktan çıkıp seçim mazbatalarında fırınlanarak iyice pişecek...

Pişecek.. şişecek... Pişecek.. şişecek... Şişe şişe büyüyecek.. büyüdükçe daha çok şişecek... Siyasetin keskin testeresiyle biçile biçile toplumsal yaşantımızın her yanını ve her yönünü kaplayan bir «Kaplama» olacak sonunda...

Tıpkı Murat Ağabey'in ceviz kütükleri gibi...

MİNİ ETEKLİ GARDİYANLAR

AMERİKA'NIN ünlü cezaevi San Quentin Hapishanesinde erkekler koğuşuna iki yeni gardiyan alınmış: Mikro mini eteklerinden taşan düzgün bacaklarıyla akşamdan sabaha kadar koğuşu adımlayan, şipşirin iki genç kadınmış bu gardiyanlar...

California'nın en güzel, en genç hanımları şimdi polislik ve gardiyanlık mesleğine karşı büyük bir ilgi duymaya başlamışlar nedense...

Onlar bu mesleklere ilgi duyarken cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin yeni gardiyanları karşısında neler duyduğunu kimse hesaba katmamış her halde...

Geçen hafta Larrance Hand adında bir erkek mahpus, Cezaevi Müdürlüğüne bir dilekçe vermiş:

«Amerikan Anayasası, mahpuslara her türlü işkenceyi yasaklamıştır. Yeni gardiyanlarımızın genç ve güzel hanımlardan seçilmesi, hepimizi perişan eylemiştir. Cezalarımız yetmiyormuş gibi bizi bir de bu şekilde garip cezalarla tedirgin etmemenizi ve bu duruma çok acele son verilmesini istiyoruz.»

Günlük basının dış haberler servisi bu ilginç havadisi şu cümlelerle bitiriyor:

«Amerikalı kadınlar polislik ve gardiyanlık mesleğinde kalmak için inatla direniyorlar. Cezaevinde erkekler de kadınların bu mesleklere alınmaması için yogun bir mücadeleye girdiler. Amerika'daki bu kadın - erkek maçında haftanın golünü hangi tarafın atacağı merakla izleniyor.»

Evet... Haftanın golünü kimler atacak?...

Zavallı mahpuslar oyun sahasında olmalarına rağmen hakemin izni bulunmadığı için «TOP» a yaklaşmak olanağından yoksun robot oyuncular gibi... Yutkuna yutkuna, bir yandan topları, bir yandan kalenin ağlarını seyredip duracaklar... Ve her halde gol atmak zevkini —günün koşulları içinde— hiçbir zaman bulamıyacaklar.

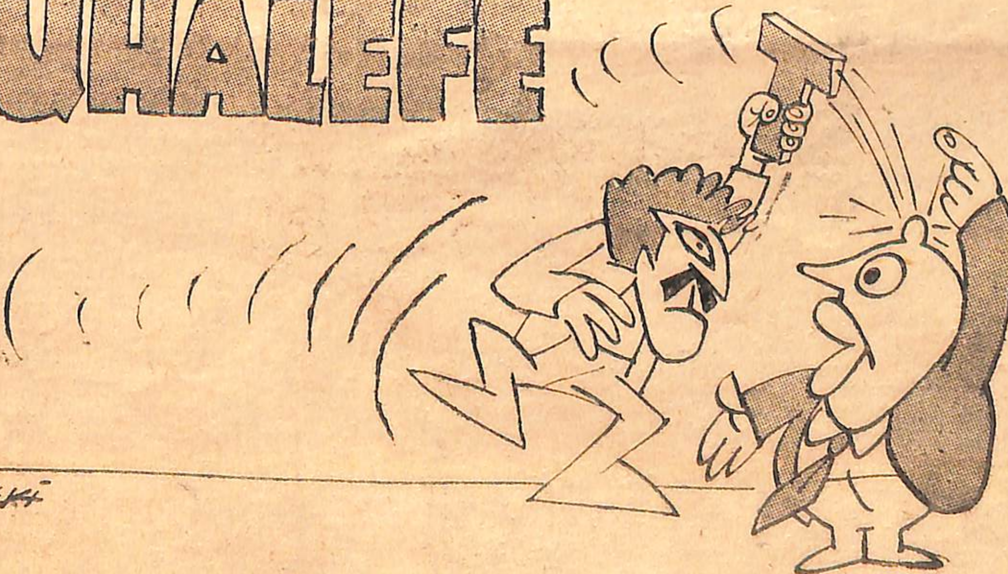
Ama üzülmesinler... Asya - Avrupa kıt'asının üzerinde Türkiye ülkesinin içinde, İstanbul vilâyetine bağlı Kadıköy ilçesinin ünlü Bağdat Caddesi'nde de durum vaziyetleri aşağı yukarı aynı sayılır...

Haaa?... Penaltıdan gol yapanlar mı dediniz?...

Ehhhh... O kadarı da olsun artık... Biz Amerika kadar geri kalmış bir ülke miyiz ayol?...

Şemsi BELLİ

Demirel, Ecevit'in sert muhalefet yapmasından yakındı. — Gazeteler —

— «Yumuşak iniş» yap.. uzay çağında olduğumuzu unutma Ecevit!..

Bitirim Hafiye ŞABAN HOPDEDİK

CANİKONUN PEŞİNDE

mim uykusuz

3

GELECEĞİNİ BİLİYORDUM ÇÜNKÜ BENİM ÖLÇÜLERİME KİMSE KARŞI DURAMAZ!

ELBETTE... YES... OKEY... TABİİ ANNADIN MI!

AH, HOPDEDİK, YAVRUCUĞUMU, CANİKOMU KAÇIRDILAR! SİZDEN ONU BULMANIZI İSTİYORUM!

HANGİ HERGELE YAPTI BUNU? SÖYLE, CANLARINA OKUYAYIM!..

SAKİN OL KOÇUM! BİLSEM SANA SORAR MIYIM?

BANA OLAYI ANLATIN!

BERBERİME GİDİYORDUM... CANİKOM DA YANIMDA TIPIŞ TIPIŞ YÜRÜYORDU. BİR DE BAKTIM Kİ KAYIPLARA KARIŞMIŞ. DAHA BİR YAŞINI YENİ DOLDURMUŞTU EVLADIM!..

HIMMM... DAHA PEK GENÇMİŞ!

SONRA BU MEKTUBU YOLLADILAR BANA...

Sayın Bayan
Bir milyon vermezseniz Canikoyu yok bilin.

Kelle Çetesi

YAVRUCUĞUMU BULACAKSIN DİMİ HAYATIM?

YAVRUCUĞUNU BULACAĞIM VE KELLE ÇETESİNİ PİŞMİŞ KELLEYE DÖNDÜRECEĞİM!

SLAP!

DEVAMI VAR

Evlendiğimiz yıllarda evimizin tek süsü anamın bana çeyiz olarak verdiği mavi bir çaydanlıktı. Doğru dürüst ne misafir takımımız, ne de mutfak takımımız olmadığı için, ilk yıllar gelen konuklar görsünler diye çayı bu mavi çaydanlıktan misafirlerin önünde koyar, sonra da söze girişirdim:

— Anacığımın hâtırası, diye.

Konuklar, bir şey gösterdiğimi sanarak duvarlara bakarlar, yerlere bakarlar, hâtıra olan şeyi görmeye çalışırlardı. Sonra ben, hanımın elindeki mavi çaydanlığı işaret eder:

— Ne kadar güzel rengi var değil mi? derdim.

Sağolsunlar, bazı konuklar beni kırmamış olmak için çaydanlığı hanımın elinden alırlar:

— Aa aa kapağı da amma güzel ha, kulpu da bir başka biçim, derlerdi.

İşte biz çoluk çocuğa karışıp, evlilikte yirmi yılı geride bıraktıktan sonra ana yadigârı bu mavi çaydanlık bir sabah haşlanmış suyu birkaç yerinden sızdırmaya başladı. Ben şaşkın şaşkın çaydanlığın su kaçıran yerlerini keşfetmeye çalışırken, karım:

— Aman sen de, kaç yıllık çaydanlık, tutup içinin kirecini temizleyeyim dedim, süzgeç gibi akıtmaya başladı, dedi...

Sonra ekledi:

— Akşamleyin gelirken bir çaydanlık alıp gelmeyi unutma!

İşten çıktıktan sonra mutfak eşyası satan dükkânlardan birine girdim. Çaydanlıklardan birine el atmıştım ki, tezgâhtar:

— Evde kaç kişisiniz? diye sordu.

— Yedi, dedim.

Elime öyle alâmet bir çaydanlık tutuşturdu ki, rahat kırk bardak çay alır...

— Şey, dedim, acaba pek büyük değil mi?

— Kardeşim, içinde su ısıtırsınız, ne bileyim ben pikniğe gittiğiniz zaman bulaşık suyu ısıtırsınız, zaten şu ortacayla bunun arasındaki fiyat farkı da çok az, bana kalırsa siz elinizdekini alın daha iyi...

Elimdeki çaydanlığa baktım, büyüklüğünün yanı sıra bayağı görkemli de. Bir kez, pırıl pırıl yanıyor, sonra kapağı ayrı bir renkten, sanki bu parlaklığın ortasında çanak yaprak gibi... Hele kulpu, kocaman bir yarım daire... Adama:

— İyi, dedim...

Çaydanlığı ambalaj etmenin zorluğunu bildiğim için sardırmadım da, aldım elime çıktım yola... Niyetim Eminönü'ne dek yaya yürümek, oradan bir otobüse binerek evime gitmekti... Gerçi mahalledeki manavdan da alabilirdim maydanozu ama, çarşının bitimindeki yeşillikçinin maydanozları pek hoşuma gitti, bir deste de maydanoz aldım öteki elime... Bir elimde maydanoz destesi, bir elimde alâmet çaydanlık, olacak iş değil ya içimin ezildiğini hissettim... Hemen kaldırımın ucundaki tost satan bir dükkânın önüne yaklaştım. İşte ilk kez orada bir simitçi iyiden iyiye gözlerini dikti elimdeki çaydanlığa... Tost makinesinin içinde cızırdamakta olan tostuma bakıyor, sonra birden gözlerimi simitçiye çeviriyorum, adamın sanki niyetini gözlerinden okumuşum gibi birden başını başka yöne çeviriyordu... Ben tekrar gözlerimi tost makinesine çevirince, iyi biliyordum ki simitçinin gözleri yine bizim alâmet çaydanlıkta. Netekim, tostumu ilk elime alıp ısırışımda, yine simitçinin gözleri elimdeki çaydanlığın üzerindeydi... Bir taraftan kızarken adama, bir taraftan da acıyorum. Kimbilir, belki de zavallı böyle bir çaydanlığa gereksinme duymasına rağmen üç beş kuruşu bir araya getirip alamıyordur...

Tostumu bitirdim, kâğıdıyla ağzımı silip, kâğıdı oradaki bir çöp kutusunun içine atıyordum ki, bu kez yaşlı bir gazete satıcısıyla gözgöze geldim. Adam, bir benim suratıma, bir de çaydanlığa bakıyordu... Hani insan, tehlikeyi sezinlediği an ne yaparsa ben de öyle yaptım, çaydanlığıma daha sıkı yapıştım. Yürümeye başladım... Şöyle onbeş yirmi metre ya gittim ya gitmedim, kulaklarımın dibinde bir ses:

— Simit var, gevrek var!...

Başımı geriye çevirdim... O simitçi... Gözlerini bir an olsun ayırmıyor çaydanlıktan... Vallahi bu adam iyiden iyiye göz koydu bizim çaydanlığa. Kimbilir bir punduna getirip elimden aldığıyla kaçıp gidecek mi, yoksa elime vurup düşürecek, sonra da kapıp gidecek mi? Pekiyi ama, başındaki kocaman simit tablasıyla nasıl çalıp kaçacak benim çaydanlığımı? Üç adım yürüdüm, bu kez kulağımın dibinde başka bir ses:

— Havadiis yazıyor!...

Adam burnumun dibine gelmiş haberim yok... «Havadis, gazete» diyor ama, gözü çaydanlıkta... Dört adım sonra simitçi de bir yanıma geçince, ben, gazete satıcısıyla, simitçinin arasında kaldım. Sadece, onlar gibi benim de «İyi çaydanlıklar var ha» demem eksikti. Üçümüz yanyana yürüdüğümüz için kaldırımdan gelip geçenler yol vermek zorunda kalıyorlar, sonra dönüp bizden tarafa bakıyorlardı. Üçümüz de adımlarımızı asker gibi uydurmuştuk birbirimize... Her sağ ayağımı öne atışımda, pırıl pırıl yanan çaydanlık geriye doğru gidiyor, batmak üzere olan güneşin çaydanlıkta parıldayan ışıltısı, sanki bu uygun adım yürüyüşe komut veriyordu... Niyetim yoktu ama, simitçi ve gazete satıcısına iyice içerlediğim için Sirkeci'ye dek geldim... Zannediyordum ki ikisi de beni orada bırakırlar, işlerinin gereği olarak istasyonun önüne satış yapmaya giderlerdi... Ama gitmediler... Polisin işaretiyle karşıya geçmeye çalışırken, bir baktım yine ikisi yanım sıra yürüyorlar... Karşıya geçince, bu kez ardıma bir lâhmacuncu da takıldı... Ben ortada, iki yanımda simitçi ve gazete satıcısı, ardımda lâhmacuncu... Ulan amma iş ha... Lâhmacuncunun da gözleri benim kocaman çaydanlıkta... Öyle yürüyoruz ki, rap rap rap... Bu rap rap rapa uygun olarak, meydanoz demeti de sanki tarlasında hırçın bir rüzgâra tutulmuş gibi bir o yana, bir bu yana sallanıyordu... Birinci durakta tam önüme dura boyacısı katılınca tam oldu... Adamlar dört yanımdan çevirmişler, hem kaş göz ediyorlar birbirlerine, hem de beni ortalarına almış rap rap yürüyorlar... Galiba beni karambola getirecekler, hani birisinin parasını yürütmek isteyen yankesiciler gibi, birbirlerinin üzerine kavga ediyormuş havasında atılacaklar, bu arada benim çaydanlığı yürütüp gidecekler... Onun için çaydanlığın sapına çok sıkı yapıştığımdan olacak, elim buram buram terlediği gibi, bu ter sonunda yüzümü de etkiliyor, hattâ her yanımı. Vıcık vıcık ter içerisinde, ortalarında yürüyüp duruyorum... Hiç gereği yokken, sol tarafa bir çark yapayım dedim, hop adamlar benden önce çark yaptılar. Hattâ geçen bir belediye otobüsü lâhmacuncunun kutusuna sağ tarafından bindirdi bile. Tok bir ses çıktı, lâhmacuncu sendeledi, ama yine de vazgeçmedi önüm sıra yürümekten. Demek adamlar can pahasına da olsa, bizim çaydanlığı uçuracaklar... Onun için işin ne, daha sıkı sarıl çaydanlığın sapına... Eminönü üst geçit köprüsüne yaklaşırken, bir de manga başı geldi yanımıza. Tastamam simitçinin yanı sıra yürümeye başladı. Böylece tamam altı kişi olduk. Öyle dip dibe öyle burun buruna yürüyoruz ki, gelip geçenler sanki altımızı iple birbirimize bağlı sanacaklar... Köprünün merdivenlerini o durumda çıktık... Köprünün sahanlığına varınca, rap diye durdum. Rap diye onlar da durdular... Korkuluğa yaklaştım, gelen geçen arabalara bakmaya başladım. Onlar da üçü bir yanımda, ikisi bir yanımda bardak gibi dizildiler korkuluğun yanı sıra... Fakat korkumdan çaydanlığı korkuluğun üzerinden aşırmış aşağıya doğru sallıyorum. Hepsinin de gözü çaydanlıkta. Gözlerinden okuyorum korkularını, sanki çaydanlığı elimden bırakacakmışım gibi hazır bekliyorlar, ben atar atmaz onlar yakalayacaklar... Ulan hiç atar mıyım be, ben ona kaç kuruş vermişim. Soluma baktım, lâhmacuncu, simitçi; sağıma baktım, manga başı, boyacı, gazete satıcısı... Tekrar soluma baktım, gazete satıcısına sırıttım, o da sırıttı, sonra simitçi sırıttı. Sağıma baktım, manga başı, boyacı, gazete satıcısı sırıttılar... Galiba aramızda yavaş yavaş bir diyalog kuruyorduk... Ama niyetleri neydi bunların? Galiba aldığım çaydanlık pilâtin falandı, yoksa başka türlü bu koskoca adamlar, işlerini güçlerini bırakıp peşim sıra gelmezlerdi... Sanki onlara, «Haydi buyrun beyler, gidiyoruz» der gibi ağzımı bükerek sırıttım... Hep beraber merdivenleri indik, tekrar durakların olduğu yere doğru yürümeye başladık... Durağa yaklaştıkça, adamların heyecanı artıyor, biraz sonra otobüsüme binip gideceğimden, çaydanlığı ellerinden kaçıracakları için sık sık soluk alıp yanıma daha çok yaklaşıyorlardı. Durağa geldiğimizde bayağı sağımdaki ve solumdakiyle omuzlarımız sürtüşmeye başlamıştı. Çaydanlık sağ taraftakinin her adımda bacağına çarpıyordu ama, lâhmacuncu buna aldırmıyor, sokuldukça sokuluyordu. Tam durağa beş metre kalınca, simitçi bir koluma, lâhmacuncu öteki koluma girerek:

— Yürü bizimle, dediler.

— Yağma mı var ulan, çaydanlığı babama bile vermem, dedim.

— Zor çıkarma, yürü, dedi manga başı.

— Niye yürüyeyim yahu, yürüdüğümüz yetmiyor mu?

— Biz polisiz, dedi gazete satıcısı.

— Peki benim çaydanlıktan ne istiyorsunuz?

— Gel de anlatırız...

Şubeye gelinceye dek, hâlâ içimde bir korku vardı. Bunlar beni karambola getirip çaydanlığımı uçuracaklar diye düşünüyordum... Rap rap rap çıktık merdivenleri, rap rap rap yürüdük koridorları, sonunda beni odanın birine sokup:

— Getirdik şefim, dediler...

Şef, yavaş yavaş doğruldu masasından yanıma dek geldi:

— Çakalmışsınız be, dedi. Hiç insan o kadar kalabalık yerde randevu verir mi?

— Anlamadım? dedim.

— Anlamazsın, dedi. Ne bu çaydanlık elinde?

— Çaydanlık mı, çaydanlık işte... Aslında ben daha küçüğünü satın alacaktım, tezgâhtar bunu al dedi...

— Demek tezgâhtar bunu al dedi ha?... Anlamadığım bu bir demet maydanoz ne?

— O mu, şey için, köfte yapacaktık da...

— Demek köfte yapacaktınız?

— Siz de sever misiniz?

Başını salladı şef... Ama öyle bir sallayış ki, seni gidi seni der gibi bir sallayış... Hiç acelesi olmayan adımlarla çekmecesine yaklaştı, çekmecenin gözünü açtı ve bir mektup çıkardı. Dudaklarında alaylı bir gülümseme ile:

— Oku, dedi bana, oku bu mektubu!...

Okudum:

«Ellibin lirayı yarın saat onyedi kırkta Eminönü'ndeki ikinci durağa getir. Orada seni, elinde çaydanlık bulunan bir adam bekleyecek, ona verirsin. Şayet polise durumu bildirirsen kendini ölmüş bil.»

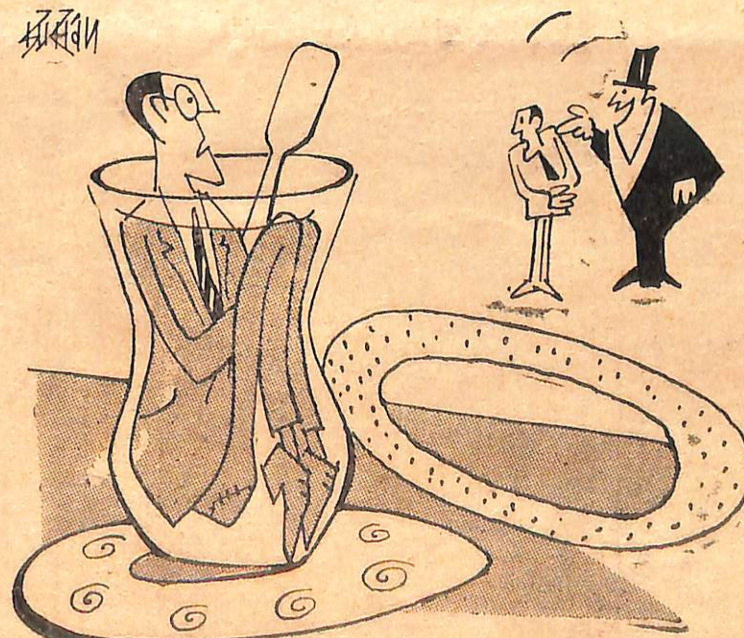
Mektup bu kadardı...

İşte ağabeyler suçum bu kadar. Tutukevinin gediklilerinden biri:

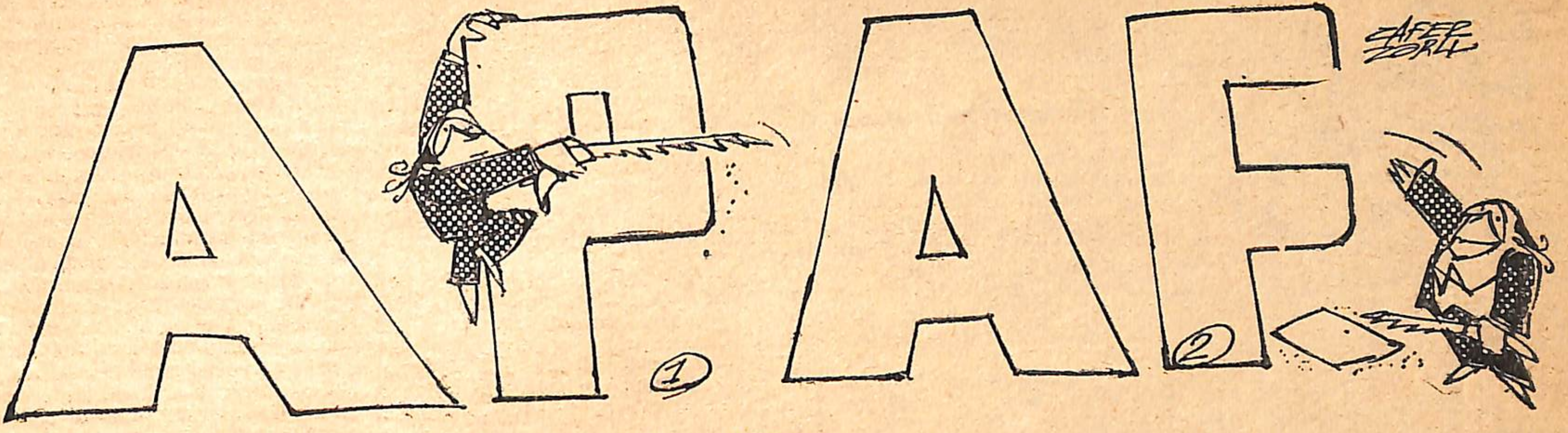
— Arkadaş, dedi sen maydanoza şükret, bakarsın o bir bağ maydanoz seni kurtarabilir...

Muzaffer İZGÜ

Memurların intibakları yeniden gözden geçirilecek. — Gazeteler —

— Bak, bu güzel intibak etmiş!..

Yazısız

Meslek Destanı

Mısra mısra tuttum erdem yolunu,
Ben, ben'i bulmuşum aşkla yanarken...
Görüp de tanıdım insanoğlunu
Kendime bir uygun meslek ararken...

Baktım ki dostlarım bir meslek aldı,
Ya paraya daldı, ya ilme daldı,
Babamdan tek miras doğruluk kaldı,
Önderim o idi bir iş tutarken...

İnsan mesleğini ilkten belledim,
Ne bir hak çiğnedim, ne hâram yedim,
Ölçülü olmayı önce denedim,
Bir işten bir işe girip çıkarken...

Hoca oldum, verdim yalnız tam on not,
Banker oldum, cepte yok hiç bonknot,
Bindim Apollo'ya oldum Astronot,
Pişmanım dünyaya tekrar dönerken...

Başkan oldum, musluk falan kurutmam,
TV. Spikeri oldum, sırıtmam,
Solist'ken ekranda öyle kırıtmam,
Mini şort giyemem şarkı söylerken...

Dalgıç oldum, dibe daldım çıkmadım,
Şoför oldum, ceza yedim, bıkmadım,
Ben kendimi hiçbir zaman sıkmadım
Atlet oldum pistte en son koşarken...

Aktör oldum, rolü falan unuttum,
Partici'yken enikonu tozuttum,
Gazeteci oldum, halkı uyuttum,
Kupon verdim, millet haber umarken...

İşsiz kaldım, cebim tutmaz metelik,
Koca oldum, karım çıktı sosyetik,
Operatör oldum, yaptım estetik,
Çeneyi götürdüm burun yaparken...

Boksör'ken ezen'e attım kroşe,
Güreşte zalimle çıktım güreşe,
Öğrendi sonunda dünya kaç köşe,
Eğri'yi ben yerden yere çarparken...

Tamirci olunca teklemez motor,
Devirdim boğayı oldum Matador,
Ağları yırtan o bendim Santrafor,
Onsekiz dışından şutlar atarken...

Antrenör'ken birçok kulüp batırdım,
Kaleci'yken nice takım yatırdım,
Öyle hakemlere dayak attırdım
Amigo olup da halkı çekerken...

İşportacı oldum hızlı koşarım,
Parlamenter oldum, söyler coşarım,
Oturum olmasa rahat yaşarım,
Hiç işiniz yok mu reform isterken?...

Bakan oldum, bilmem asla konu'mu,
İşçi oldum, Allah bilir sonumu,
Sıyırdılar Memur iken donumu,
Ardım açık kaldı taksit öderken...

Pusulayı Kaptan iken şaşırdım,
Aranjmancı oldum, sabrı taşırdım,
Vücudumu hart hart diye kaşırdım
Hippi olmuş aylâk aylâk gezerken...

Boş gezerken oldum Füze Bilgini,
Yok etmek için tüm kavgayı, kini,
Sevgi Bombası'nın attım ilkini,
Bastılar sopayı yere inerken...

Satıcı'yken halka kazık atmadım,
Malı bir'e alıp yüz'e satmadım,
Kazancıma haram, hile katmadım,
Alnım açık idi iflâs ederken...

Berber oldum, herkes saçı uzattı,
Kabzımal'ken bütün sermayem battı,
Manav kısmı bana kazıklar attı,
Alacağım deve oldu toplarken...

Mühendis'ken yollar yaptım geçene,
Su getirdim bağrı yanıp içene,
Köprü yaptım kadir kıymet bilene,
Yaya kaldım eller oto sürerken...

Doktor oldum, hasta geldi soymadım,
İlâç verip sapla gözü oymadım,
Şeytan her gün dürttü asla uymadım
Veznedar'lık yapıp para sayarken...

Irgat idim kimse vermez merhaba,
Gündeliğim benzer aynen seraba,
Almanya'ya gittim, aldım araba,
Eski patron çatlar ben tur atarken...

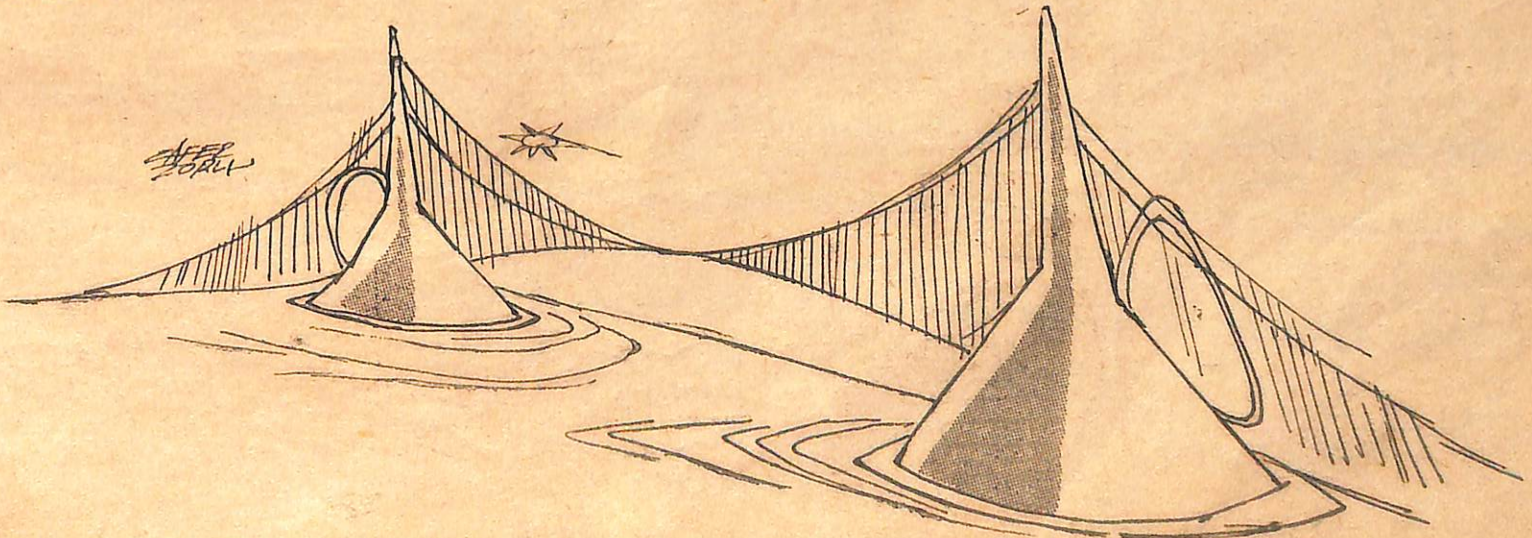
Güfte yazdım, plâk milyonlar sattı,
Plâkçılar bana kazıklar attı,
Filmciler de pişmiş aşa su kattı
Güftemin adında filmler oynarken...

Romanlarım kapış gitti; best seller,
Oyun'uma alkış tuttu tüm eller,
Canlandı da dile geldi heykeller
Tavan arasında mermer yontarken...

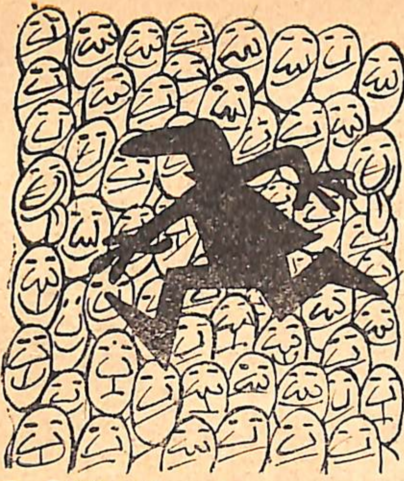
Her mesleği gezdim, şiirde durdum,
Yalnız mısralardan dünyamı kurdum,
Mutlulardan daha mutlu olurdum
Soluk alıp verir gibi yazarken...

Şiirden gelenler şiire gider,
Şiir yollarında bulunmaz keder,
Gerçeği şiirde buldu Mukadder
Şiirde doğup da şair yaşarken...

Mukadder ÖZAKMAN

— Akıl hastaları, Asma Köprü'nün maketini yaptı. —

BİR akıllı kaçtı

Vedat Saygel

HEP deliler kaçacak değildi ya... Bu kez alışılanın tersi olmuş, toplu halde akıl hastalarının gösterilerini izlemeye gelen akıllılardan biri, her nasılsa kaybolmuştu. Gerçi bunda akıllıları telâşa düşürecek bir fevkalâdelik yoktu ama, diğerleri için durum hiç de öyle değildi. Akıllı kalabalığının bir kişilik fire verdiği hastane yöneticilerine hemen duyurulmuş, ilgililerin verdiği emirle giriş çıkış kapıları tutulmuştu. Gösterileri izleyen akıllılar mevcudun bir eksiğiyle evlerinin yolunu tutarken:

— Ne yapalım, gözünü açsaydı da yanımızdan ayrılmasaydı, derken, hastane sorumluları:

— Bulacağız, diyorlardı. Yer yarılıp içine girse bulup çıkaracağız!

Evet, bir akıllının aralarına karışmasına, hastasıyla, hekimiyle, hemşiresi, kapıcısıyla akıl hastanesi mensuplarından hiçbiri göz yumamazdı! Saat gibi işleyen bu düzeni kurmak için az emek vermemiş, az çile çekmemişlerdi... Sonunda başarmışlardı işte. Akıl hastasını «Deli» likten çıkartmış, topluma «Sinir ve ruh hastası» olarak kabul ettirmişlerdi. Sinir ve ruh hastasını acınacak bir zavallı olmaktan kurtarmış, olumlu çabaları hayranlık uyandıran, ürünü alıcı bulan bir iş ve zenaat adamı yapmışlardı. Hele bir yönetim sistemleri vardı ki, en ileri ülkeleri bile çatır çatır çatlatabilirlerdi hasetten. İmtiyazsız, sınıfsız, yasaksız bir düzen... İçinde ne aç kalanı vardı, ne de düşüncelerinden, sözlerinden dolayı başı derde gireni... Bu sarsılmaz sağlamlıktaki huzuru neye borçluydular? Akıllıların kaba deyimiyle «Deli» olmalarına... İçerdekilerin bir kısmı az deli, bir kısmı zırdeli, birazı sivri akıllı, birazı tam akıllı olsaydı n'olurdu?

— Hastane, akıllıların yönettikleri dünyadan bin beter olurdu, dedi yetkililerden biri. Neyse ki bir kişi, bizim için büyük bir tehlike arzetmez.

— Fakat, dedi bir başkası. Bir akıllının bin deli arasında fazla barınamıyacağını, eninde sonunda tozutmak zorunda kalacağını düşünmek yanlıştır arkadaşlar. Tersini alalım ele: Örneğin Hitler de bir kişiydi. Ama o çılgın deliliğine tüm dünyayı uydurmayı başarmıştı. Kimse çıkıp, «Aman canım, deliyle deli mi olacağız?» dememişti.

— Arkadaşımız çok haklı, dedi daha bir başkası. Aramıza karışan akıllının akıl derecesini bilsek, neyse. Fakat akıllılığı konusunda en küçük bir bilgimiz yok. Bu adam kimdir nedir, içimize girmekle hangi amacı gütmektedir? Bu soruların cevaplarını almamız için gizlendiği delikten mutlak bulup çıkarmalıyız!

— İyi ama bin deli arasından bir akıllıyı nasıl buluruz arkadaşlar?

— Hastaları avluda toplar, sayım yaparız.

— Diyelim yaptık, binbir kişi çıktı.

— İşte o binden sonraki bir kişiyi de kaçak diye yakalarız!

— Kaçan akıllı ya o ilk bin kişinin arasındaysa?...

— Evet, olabilir. Sayımla akıllıyı deliden, deliyi akıllıdan ayıramayız. En iyisi...

— Bizimkilerden tanıyabildiklerimizi diğerlerinden ayrı tutmak, tanımadıklarımız arasında bir nevi sınav yapmak...

— Bundan da olumlu bir sonuca varacağımızı ummam.

— Neden?...

— Günümüzde deliyle akıllıyı ayıran sadece bir hastane duvarı kaldı da ondan. Sınav dediğin şans işi... Bakarsın elin akıllısının bir deliliği tutar, anadan doğma deli olduğunu tüm hastane personeli yutar! Bakarsın bizim delilerden biri öylesine akıllıca bir lâf eder, zavallı güme gider! Kaçak diye poposuna tekmeyi vurup hastaneden kapı dışarı edilip, kendini akıllıların arasında buldu mu ne olur?

— İki günde temelli tozutur! Hem bir daha iyileşme olanağı da kalmaz!

— Öyle, diyerek arkadaşlarını onayladı durumu görüşenler. Kıyamete dek böyle bir vebalin altından kalkamayız!

— En iyisi koğuş nöbetçilerine durumu bildirmek, onların şüpheli gördüklerini sorguya çekmek...

— Çok güzel.

Toplantı dağılırken, koğuş görevlilerine çoktan durum bildirilmişti. Bildirilmişti ya, aradan saatler, günler geçtiği halde delilerin arasına karışan akıllı bir türlü ele geçirilememişti. Tam ümitsizliğe düşüldüğü sırada üç ayrı koğuştan üç şüpheli kişiyi diktiler hekimlerin karşısına. Gardiyanların her biri, kendi getirdiği adamın aranan akıllı olduğunu söylüyordu.

— Nasıl anladınız?

Gardiyanlardan biri arkadaşlarını göstererek:

— Ortak çalışmayla meydana çıkardık, dedi. Bahçedeki durumları dikkatimizi çekti. İzlemeye karar verdik. Sonunda yakaladık işte.

— Ne yapıyorlardı?

Üçü de birbirinden çelimsiz, birbirinden yorgun görünen adamlardan en düşünceli görünenini gösterdi:

— Bu, aklına estikçe memleketin hızla kalkınması konusunda bir akıllıca lâflar ediyor, bir lâflar ediyor; hani bir duyan olsa toptan yanarız diye insanın aklı gidiyor!

— Neler söylüyor?

— Neler söylemiyor ki beyim? «Her sorunun çözümü için toplumda önce sevgi birliği kurulması gerekir» diyor. «Çünkü insan sevdiğine kötülük yapamaz» diyor. «Kendini bolluğa, berekete, mutluluğa erdiren haksız kazanılmış her kuruşun, sevdiğini yoksulluğa iteceğini; her kaba kuvvet denemelerinin sevdiğinin canını yakacağını; uyduracağı her yalanın, iftiranın sevdiğini felâkete sürükleyeceğini bilir» diyor. Arkasından başlıyor yaşadığımız günlerden yığınla örnekler vermeye. Güçlenmek isteyen, bütünlüğünü kaybetmemek isteyen aileler nasıl birbirlerinin haklarına saygılı, birbirine karşı içten sevgili, birinin felâketi tüm ailenin mateme bürünmesine sebep oluyorsa, ülkelerde de böyle olmalıymış da; aile havasını kaybeden ülkeler eninde sonunda dağılmaya mahkûmmuş da, neler neler... Böylesine akıllı lâfları bir deli edebilir mi? Şu ikincisi, o konuştukça «Ömrümde böylesine akıllı lâf duymamıştım» diyerek arkadaşına alkış tutuyor. Demek onun aklı da başında ki, doğru söze hak veriyor.

— Ya bu?...

— Bu, onları dinledikçe, «Boşverin ulan enayiler» diyor. «İnsan akıl hastanesinde kafasını bu kadar yorar mı?»

Hayretle birbirlerine bakışan yetkililer:

— En akıllıca lâf bununki, diye fısıldaştılar.

En akıllı lâfı edene biri sordu:

— Tanrı, aklı neden vermiştir insana?

Aklından kuşkuya düşülen kişi rahatlıkla cevap verdi:

— Düşünmek için...

— O halde neden kafa yormanın karşısındasın?

— Onu bunu bilmem bey, dedi diğeri. Tanrı, bu aklı bize kendi meselelerimizi düşünmemiz için vermiştir. Ama başkalarının yaptığı akıl almaz işleri düşündüre düşündüre akıl verdiği kulunu sonra da tımarhanelik etmiştir!

— Tamam, dedi yetkililer. Bu adamı kapı dışarı edin, sonra da tüm personele arkadaşlarından ayrılarak aramıza sızan kaçak akıllının yakalandığını haber verin. Bundan sonra daha uyanık bulunsunlar!

Döndü diğerlerine:

— Haydi siz de koğuşlarınıza...

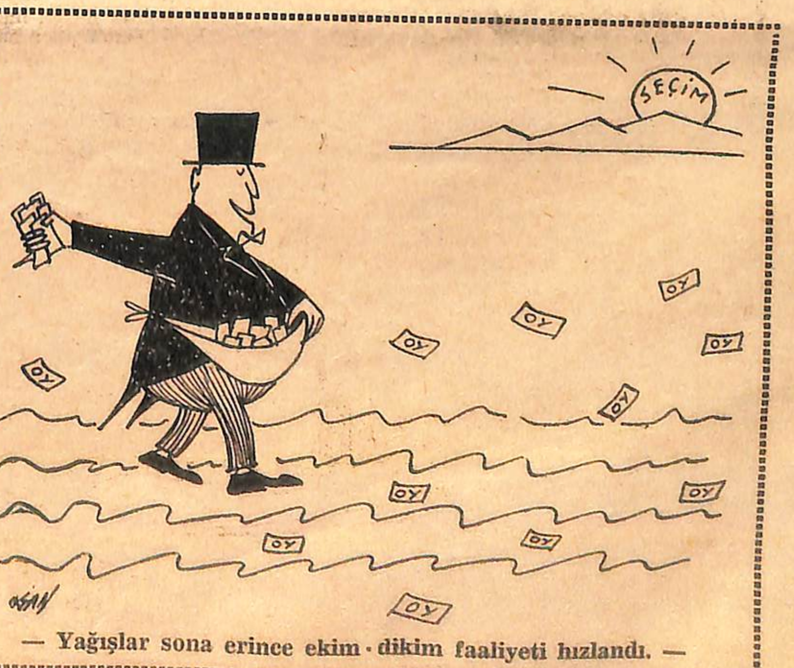
Kapı dışarı edilen deli, akşamın alaca karanlığında memleketine dönecek parayı nerden bulacağını düşünmekten, iyileştiğine sevinme fırsatı bulamadan uzaklaşırken, hastanede kalmayı başaran gerçek akıllı:

— Oh be, diye geçiriyordu içinden. Bir delinin yaptığı akıllıca konuşmaya hayatımda ilk kez alkış tuttum ve ele geçmekten, günlerce ifade vermekten kurtuldum! Bir daha mı akıllıların arasına karışmak?.. Tanrı yazdıysa bozsun!

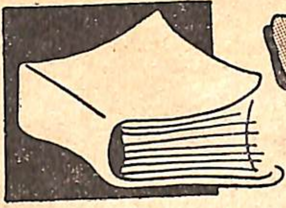
Dilediğince özgür bir ortamda yaşamanın verdiği mutlulukla, ot yatağında deliksiz bir uykuya daldı.

Vatandaş — Fiyatlara düz değil, ters bakmak lâzım!..

— Yağışlar sona erince ekim - dikim faaliyeti hızlandı. —

TARİHTE BU AY

Binlerce tarih meraklısından aldığım mektuplar bu işte de ne kadar otorite olduğumu artık ispat etmiştir... Fazla bekleme, doktor çoktan gitmiştir... Efendim Tarih, Zebilci Şaban Paşa'nın dediği gibi «Eskileri alıp yeniden kaynatarak millete yutturma ilmidir». O halde biz de tarihî gerçekleri gözünüzün önüne büyük bir lezzet içinde sıralamaya devam edelim...

ÇİN SEDDİ NASIL VE NEDEN YAPILDI?

Bütün tarihçiler Çin Seddinin düşman akınlarına mâni olmak için yapıldığını utanmadan iddia ederler. Katiyen yanlış olan bu gerçeği burda biz de sıkılmadan ve korkmadan açıklıyoruz...

Efendim, Ming sülâlesinden olan 16. Sin-Çu-Menk sarayının bahçesinde dünyanın hiçbir yerinde yetiştirilemeyen büyüklükte ve nefasette ayva yetiştiriliyordu. Bu ayvalar özel fedailer tarafından korunuyordu. Ayvalar da Allah için ağıza alındı mı dağılan cinstendi. İmparator gençliğini ve dinçliğini bu ayvalara borçluydu... Her gün bir ayva yiyen imparatorun bu kutsal ayvalarından koparan yakalandığı zaman vücuduna binlerce şiş sokularak temizleniyor ve akan kanı bir vazoya konup ailesine teslim ediliyordu... Kutsal ayvalara halk uzaktan ağzının suyu akarak bakıyor, fakat kimsenin bu ayvalardan koparmak aklının kenarından bile geçmiyordu. Fakat bir sabah, evet bir sabah İmparator büyük Sin-Çu-Menk uyandığı zaman çıldıracak gibi oldu... Nasıl olmasın, en leziz ayvalarından on tanesi koparılmış, hattâ dallar yerlere indirilmişti. Köpüren İmparator gazaba geldi. Ortalığı kastı kavurdu. Yırmi bin fedaiyi astırdı... Fakat ertesi gün ayvalar gene çalınmaya devam etti... İmparator artık kızgın bir boğa gibi olmuştu. Elinde kılıç önüne gelenin kellesini biçiyor, kanını sürahiye koyup içiyordu... Ve şöyle bağırıyordu (Yukardan aşağıya):

«— Çun fen ki, man yen si... Mun çaminku!» Yâni (Ayvalarımı koparan kimse sülâlesini parçalatacağım!)

Bu lâfların hepsi havagazıydı... Ayvalar günden güne eriyordu. İmparator; falcılar, büyücüler, efsuncular, kurşuncular, Vezneciler, Mahmutpaşa, Dikilitaş'ı dolaştı. Neticede şiştikçe şişti... Sonunda şu emri verdi:

«— Lim çan funk...» Yâni (Öyle bir büyük duvar yapınız ki, hiçbir kimse ömrü ve duvar boyunca içeriye girip ayvalarımı yiyemesin...)

İşte Çin Seddi bu emirle ve bin ton taş ve demirle yapıldı. Tam ondokuz bin kilometre olan Çin Seddinin böyle uydurma bir sebep yüzünden yapılmasını kimse bilmez... Gerçek budur ve Taşdelen en güzel sudur...

KABAKÇI İSYANI

Tarihçilerin Kabakçı İsyanı diye adlandırdıkları büyük ayaklanma yaltaklanma neden olmuştur?... Neden olduğunu herkesin tersine açıklamayı borç bilerekten işin asıl sebebine geçiyoruz.

1457 senesinde İstanbul'da kabak yirmi liraya fırlamıştı. O zamanın Sadrazamı Asmakabağı Memduh Paşa gazaba gelerek bütün manavların belediyece cezalandırılmasını ve kabağa on lira narh konulmasını emretmişti. Çünkü Memduh Paşa kabak musakkasına bayılırdı. Fakat manavlar kendilerine yapılan bu haksız baskı karşısında bir gece gizlice Sofular hamamında toplandılar. İçlerinde kabzımallıktan yetişme Kabakçı Ârif adında biri vardı. Azılı bir şerir ve tutulmaz bir sontrfordu... Sadrazamın halledilmesini ve Yedikule'de boğulmasını teklif etti. Münakaşa arasında onbeş kişi kadar öldü. Neticede bütün kabakçılar Sadrazam Memduh Paşa'nın Çiftehavuzlar'daki villâsını sardılar. Memduh Paşa bir kabak yüzünden kabağın başına patladığını geç anladı. İsyancılara üç gün dayandı... Karısı ve iki oğlu da mitralyözle ona yardım ettiler... Fakat cephaneleri bitince son çare olarak evdeki depo ettikleri kabakları isyancılara atmaya başladılar... Atılan kabaklar ve kırılan tabaklar muvacehesinde isyan çok şükür kansız bastırıldı ve kabakçıların elebaşları Atmeydanı'nda astırıldı... Hattâ o zamanki tarihçi Süleymaniyeli İbrahim şöyle yazar:

«Ol kabakların darağacında sallanmasıyla tekmil Dârüssaadeti Asitâne huzura inkılâp eylemiş olup, haricen kullanılır...»

İTALYAN — HABEŞ HARBİ

Ras Tafari tarafından bildirildiğine göre, İtalyanların Erite'ye ve Adisababa'ya asker çıkarmaları Ras Haile Selâsi'ye çok ağır gelmişti... Habeşler o zamanlar çok Habeştiler... Ellerinde ok ve yaydan başka silâhları yoktu... Halbuki İtalyanların tankları, topları, kaleleri, iyi müdafaaları ve delici forvetleri vardı. Meşhur İtalyan — Habeş meydan muharebesi tam ikiyi on geçe hakemin düdüğü ile başladı... Dört dört üç düzeninde olan İtalyanlar bir de zehirli antikon gazı kullanıyorlardı... Habeşler bu durumda kırılmaya başladılar. Ne kadar kırılırlarsa kırılsınlar İtalyanların tankları ilerliyordu... Vaziyet çok fena idi... O zaman İmparator Ras Haile Selâse'nin aklına bir fikir geldi:

«— Çabuk ormandan kokulu ağaç getirin ve ordunun önüne yığın!...»

Habeşler milyonlarca dal kokulu ağacı bir gecede ordularının önüne serdiler... Habeş ovasını müthiş bir koku kapladı... İtalyanlar, gaz maskelerinden bile geçen bu koku karşısında bozuldular... Artık Habeşlerin okları zalimleşti... Beş İtalyana bir Habeş düştüğü halde bu bile kâfi gelmedi... Neticede bütün İtalyanlar ya kokudan ya da oklardan duman oldular... İşte Habeşlerin zaferiyle biten bu savaşın aslı budur... Fakat cemiyeti akvam hakem kararıyla maalesef Habeşleri 3-0 mağlûp ilân etti... (Bu maçın rövenşı 6 Temmuzda Roma'da yapılacak ve televizyon naklen verecektir...)

PATRONA HALİL KİMDİR?

Birçok enayi tarihçilerin Patrona Halil'den hamamcı diye bahsetmeleri ne kadar doğruysa da birazcık yanlıştır... Patrona Halil aslında birçok hamamın patronuydu. Onun için kendine Patron Halil derlerdi... Halil'in o zamanlar İstanbul'da tam yüzelli hamamı ve binlerce kurnası ve göbek taşı vardı... Patrona Halil o zamanın güzellerinden ve kadınlar hamamını işleten Hamamcı Ülfet'e âşıktı. Fakat Halil çok çirkin ve gaddar bir adam olduğundan Ülfet ona yüz vermiyordu. Bu vaziyetin devam etmesiyle Halil bir gün fazlaca içti... Göbek taşında içtiği için sıcak başına vurdu. İki kese, üç sabun attırdıktan sonra aklına gelen fikri tatbike koyuldu... Kadın kılığına girecek ve Ülfet'in hamamına girerek onu kaçıracaktı... Düşündüğünü yaptı... İri yarı bir kadın kılığına giren Patrona Halil yolda giderken maalesef işi terse döndü. Çünkü külhanbeyin biri ona asılmaya başladı... Halil kabadayı adamdı... Üstelik de tanınmış biriydi... Bu tecavüz karşısında dayanamayıp bıçağını çekti ve hasmına saldırdı... İşte o anda Halil'in kadın kılığında ortaya çıkması bütün hamamlarda duyuldu... Bunu duyan binlerce hamamcı çırılçıplak veya peştemallarla sokaklara uğradılar ve Halil'i kovalamaya başladılar. Halil can havliyle kendini Şengül hamamına attı. Fakat gözleri dönmüş hamamcılar Halil'i orada yakaladılar ve halvetin içine sokarak boğdular... Bu isyan da böylece bastırılmıştır... Bunun aksini iddia etmek nafiledir, çünkü bunu bana anlatan Halil'in kız kardeşi Nafiye'dir... Esasında böyle şeyleri okuyup inanmak nafiledir...

Suavi SÜALP

Meşhur adamların meşhur sözleri

Fırınımızda en taze pide, börek ve açmalar bulunur. — HASAN PAŞA

* * *

Eğer ben elektriği bulmasaydım, siz zor pikap çalardınız. — EDİSON

* * *

Telefondaki şikâyetlerinizi bana bildiriniz. — GRAHAM BELL

Hayatımda en beğendiğim şehir Paris'tir. — TRUVALI HELEN

* * *

Tarihten hayatımda hiçbir zaman 2'den fazla not almadım. — HEREDOT

* * *

Mesele havuza para atmak değil, havuzdan para çıkarmaktır. — DELİ İBRAHİM

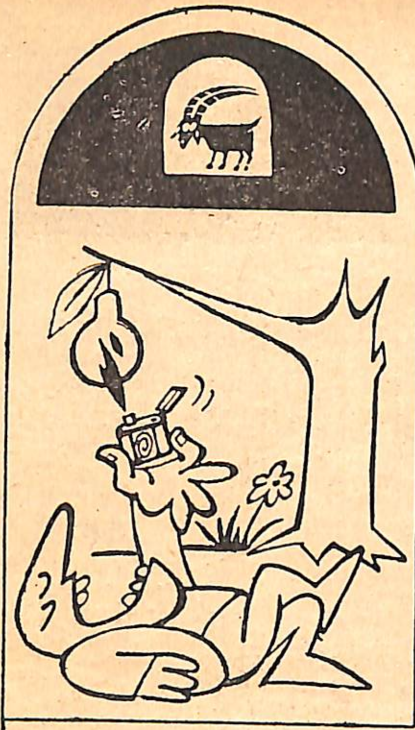
Tarih tekerlekten ibarettir. — YUVARLAK MUSTAFA EFENDİ

* * *

Yangın esnasında kolu aşağıya çekiniz. — NERON

* * *

Gemisini kurtaran kaptandır — AMİRAL NELSON

Armut pişip biraz sonra ağzınıza düşecek... Armuttan ağzı yanan elmayı üfleyip yermiş!

Başınızdan böyle bir olay geçmeyecek... çünkü, bu bir rüya!.. Ayakta uyumaktan vazgeçin!..

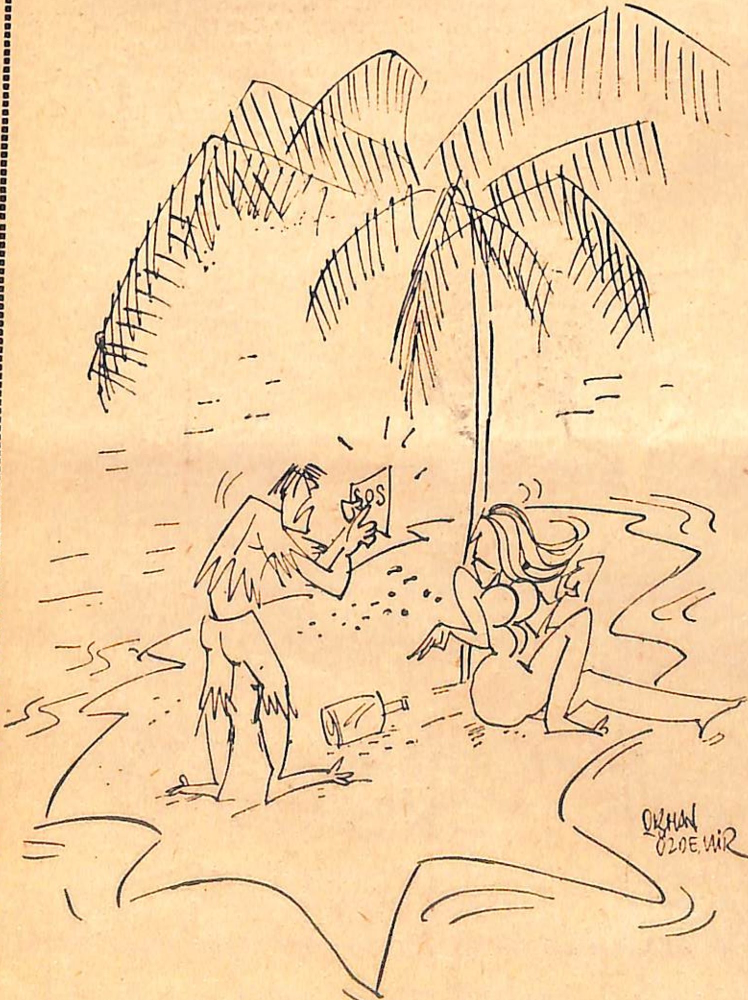
Karınız az sonra gelecek ve sizi bu durumda görecek!.. O zaman, bu sesler... şapa oturduğunuzun ifadesi olacak!..

iktisadî konularda şişecek ve de hiç beklemediğiniz b yolculuğa çıkacaksı iyi yolculuklar!.

MODERN ATASÖZLERİ

— V —

* Vaktinde ötmeyen horozun partisine oy vermezler!
* Varsa saçın, berbere taşın, yoksa peruk takın!
* Varsa paran efendimsin, yoksa tanımıyorum, sen kimsin?
* Varsa eşin, rahattır işin, ama kaynanadan sakın kendin.
* Vefayı köpekten öğren, Nasreddin Hoca fıkralarını Burhan Felek'ten!

— Artık inkâr edemezsin, ne zamandır biriyle mektuplaştığımı biliyordum!..

PAZARTESİ :

Marş

Yaz saatinin uygulanması nedeniyle 3 Hazirandan itibaren sabahları bir saat erken kalkacağız.

Niçin?

Elektrik yerine, gün ışığından yararlanmak için.

Çok bilinen bir ilkokul şarkısı, toplumsal bir marşa dönüşecek anlayacağınız.

«Erken yatarız, erken kalkarız
Tanrının günü volta atarız.
Bir dilim ekmek, bir baş da soğan,
Sıhhat, âfiyet, ışık doğadan.
Gönlümüz zengin, cüzdan pek harap,
Azmimiz engin, rap rap rap rap rap!
Frenleyemez ne yaz, ne de kış,
İlerliyoruz tıpış da tıpış!»

SALI :

Holding

Türkiye'de her doktora yarım hemşire, her yarım hemşireye ikiyüz hasta düşüyormuş.

Halk şirketlerinin kurulmasını isteyen politikacılara gelin de hak vermeyin bakalım!

Koskoca bir doktor yarım hemşireyle neyler?

Ama her ikiyüz hasta payına düşen yarım hemşireyi katarak şirket kursa, dörtyüz kişinin tasarrufu bir bütün hemşire eder.

Bu da bir doktoru sıkıntıdan kurtarmak demektir ki, insana sevabı yeter.

ÇARŞAMBA :

Iskaya paydos

Gece kontrollarında kullanmaları için Avusturya, trafik polislerimize fosforlu kemer göndermiş.

Dost ülkeye gösterdiği ilgiden dolayı teşekkür ederiz.

Hiç değilse hedef tesbitinde yanılmaz şoförlerimiz!

PERŞEMBE :

Daha az masrafla

Amerikalılar tarafından uzaya gönderilen Skylab'ın insanlığa sağlayacağı yararları saymakla bitiremiyor gazeteler.

Kuraklık önceden tesbit edilecekmiş.

Açlığa çare bulunacakmış.

Enerji sıkıntısının önüne geçilecekmiş.

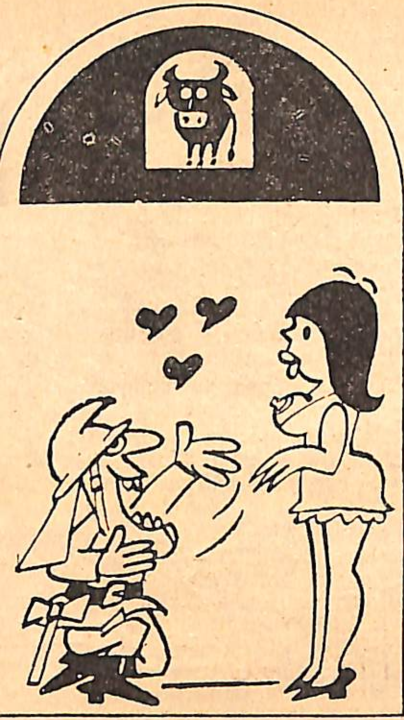
İklimler kontrol altına alınabilecekmiş.

Maden ve petrol araştırması yapılacakmış.

A iki gözüm diyesin. Madem iki konu üzerinde çalışacaktı bu lâboratuar, neden tedirgin edersin onca uzay adamını?

— Len emmioğlu!.. (Karpuz çatla

size ateşli aşk mektupları yazan delikanlı ortaya çıkacak ve aşkını ilân edecek!..

Karakedi, boşuna çaba harcayacak aranıza girmek için!.. Mutlu olacaksınız ömür boyu!..

Çok sevdiğiniz bir futbolcu kaleye şut atarken sakatlanacak bu olaya üzüleceksiniz!

Daireye geç kalma korkusu ikiniz için de söz konusu! O halde lütfen arkanıza bakın!..

Yollasana Tarım ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını...
Hem aradığını bulsun, hem tedbirini alsın, hem uzayda kalsın!

CUMA :

Bırakın birader

Baba öldü, ana komada, dört çocuk ortada!...
Peki neden?
«Pencere önünde şakalaşırken sokağa uçtular!»
Üzüntüyle geçiyorsunuz başka habere:
Ana öldü, baba derin yaralar aldı, iki yaşındaki çocuk ortada kaldı!
Ya bunun nedeni?...
«Minibüsü sollarken şarampola düştüler.»

Kocasının ölüm haberini duyunca intihar etti, üç aylık yavru kimsesiz kaldı!
Ya bu?...
«Birlikte ölmeyi seçtiler.»
Şakalaşmak iyi, araba kullanmak güzel, hele eşlerin birbirini sevmesi hepsinden güzel. Ama ölesiye gülmek, ölesiye sürmek, ölesiye sevmek değil.
Olur mu ya?... Aklına esen ölürse, olan olur geride kalan çocuklara?

CUMARTESİ :

Ne olacaktı yâni

Habere bakın: «İtalyan Parlamentosu birbirine girdi!»
İtalyan aklı işte... Ne dersin?
Allahtan bizimki toplanamıyor ki birbirine girsin.

PAZAR :

Reklâm gibi

«Her 1000 kişiden 16'sına telefon..»
«Her bin kişiden dördüne otomobil...»
«Her onbin kişiden yedisine televizyon...»
Yooo, bir meşrubat fabrikasının piyango listesi sanıp, şişe açacağını kavramayın hemen.
Bu rakamlar ne bir ticari firmanın reklâmından alındı, ne Spor Toto'nun kupon arkasından...
OECD'nin yurdumuzla ilgili bir araştırmasından efendim, bir araştırmasından.

Kolayı var

Konya ilkokul öğretmenlerinden birinin gazeteye gönderdiği şikâyet mektubunun başlığı: «Rüşvet çok, para yok.»
İlâhi... Düşündüğünüz şeye bakın. Modaya uyup bonoyu yazın, imzayı çakın!

Fırsat tetikte

Buğday fiyatlarına zam yapıldı ya? Haydi bakalım bulabilirsen bul unu! Sen bir lokmaya hasret çek, fırsatçı tamamlasın vurgunu!

Vedat SAYGEL

dolap) dedikleri buymuş demek!..

MODERN ATASÖZLERİ

— V —

* Ver kızını cimriye, vur başını yere...
* Verirsen malını taksitle, alırsın kârını iki, üç misline...
* Vermeyince deniz, ne yapsın balıkçı amcanız?
* Vur patlasın göbeği, çal oynasın köçeği...

Erhan TIĞLI

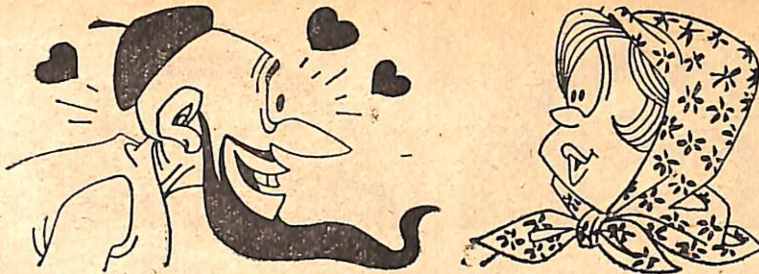
Uzun ömür için aşk yapın: (Anna Aslan)

Erkek — Yeter artık, ömrümüzü daha fazla uzatmayalım!..

Hacı Dayının Sakalı

NURETTİN TÜRKER

KASABANIN ortasından geçen caddenin iki yanını, genellikle çeşitli şeyler satan dükkânlar doldurmuştur. Bunların bazıları yazın dondurmacı, kışın bozacı, turşucu olurlarsa da; caddenin dört yol ağzındaki karşılıklı iki dükkânda satılanlar yıllardır hep aynı kalmışlardır.

Bu karşılıklı ticarethanenin sahipleri tuhafiyecilik yaparlar. Rekabetleri, birbirlerini yeme yarışları, dededen toruna süregelmiştir. İki ailenin «vasiyet» lerinde, «ne mümkünse yapılacak» yazılıdır. Kasabadaki herkes de bilir ki; Hacı Selman'lar ile Hacı Ferman'lar var oldukça sivri akıllar hep çalışacak heyecan, macera dolu haberler arada bir ortaya çıkıp sönüp geçen günlerini renklendirecektir.

Burada, sizleri yılların ufak - tefek olaylarıyla oyalamak istemeyiz. İsteriz ki, en sonunda Hacı Selman'ı kasabadan kaçıran olayı anlatalım ve siz de keyfinizce gülün.

* * *

Bir gün, Hacı Selman dükkânının önünde oturmuş, doksan dokuzluk tesbihini çekerken yoldan kasabanın en genç dulu Seher geçer. N'olduysa oluverir Hacı Selman'a ve elindeki tesbihle birlikte yere düşer. Bu durumu Hacı Ferman'ın büyük oğlu görür. «Tamam» der. «Eğer, Hacı Selman sülâlesinin defterini dürecek zaman gelmediyse ben de n'olayım.» Ve anlatacağımız olayın doğuşu, daha doğrusu hazırlanışı böyle başlar.

Dul Seher, fıkır fıkır, ateşiyle bastığı her yeri ısıtan bir dilber. Gönül bu ya, Dul Seher'in kalbi de Hacı Ferman'ın küçük oğluna takılmıştır. Alımlı, çalımlı, günde on kez bu caddeden geçmesinin nedeni de budur. Fakat, Hacı Ferman hiç oğluna dul birini alır mı? Almaz. Her şeyden önce Hacı Selman'ların diline düşmek var.

İki gün sonra, denk getirir, Hacı Ferman'ın büyük oğlu Dul Seher'i tenha bir yerde yakalar. Der ki: «Kız Seher. Senin kime vurgun olduğunu biliyorum. İlâcını bende bil, kardeşime alacam seni. Fakaat, bizi çekemeyen Hacı Selman'ın ağzını dürmek gerekir. Bunun için de şunu... şunu yaparsak ortada hiçbir engel kalmaz.»

Dul Seher bu sözleri duyar da, daha orada durur mu? Şaha kalkmış kısrak gibi eve gider, iki gün oradan oraya atar kendini, oyun üstüne oyun ezberler. Nihayet sıra gelir Hacı Selman'a yapılacak çıkartma harekâtına...

Dul Seher, bir cuma günü, namaza az kala Hacı Selman'ın dükkânına varır. O saatlerde ne kahvelerde, ne de sokaklarda kasaba halkından kimse kalmaz. Biraz çekinerek, acılı bir yüzle girer içeriye:

«— Hacı dayı... Yüreciğim pek yanık. Sevabına bi yudum su...»

«— Ooo, gel gel, otur şuracığa kızım...» der Hacı dayı. «Vah vah, yüzün de soluvermiş. Al, şu benim sızdıran testinin buz gibi suyu şindi dağlar senin ateşini.»

Dul Seher, suyu öylesine yudumlar ki Hacı Selman, kadınla birlikte su içer gibi dudak oynatır, kaş çatar, kaş çözer.

«— N'oldu birden bilmiyorum...» der Seher. «Bir haftadır, göğsümün ortasında bi sancı. İki adım atsam saplanıyor. Orda kalsa ya, şööyle aşağıya kayıp batıyor batıyor, gene gelip göğsüme oturuyor. De bana n'edeyim ben Hacı Dayı? Doktor yok bizim buralarda. Sen bizim en okumuş büyüğümüzsün. Sen bilmezsen kim bilir? Hayırlı, dualı nefesinden mahrum etme beni.»

Hacı Selman «besmele» çekip duaya başlar. Okudukça açılıp, iyileşir Seher ve cuma namazından herkesin çıkacağı sırada kalkar:

«— Sayende iyileştim, kuşlar gibi hafifledim» der. «Ver elini Hacı Dayı...»

«— Amman kızım. O ne? Estağfurullah...»

Hacı Dayı'nın bu «el» direnişi iyice inandırır Seher'i. Gitmeden son hamlesini yapar:

«— O mübarek elini öptürmedin ama, şifası uzun olsun diye şu ağrıyan yerime bi sürüver Hacı Dayı. Ne demişler? Hacı eli, şifa yeli değil mi?»

Hacı Selman'ın kararsızlığına aldırmayan Seher, kapar elini, göğsüne yakın yerleri yoklatır, ardına bakmadan çıkar gider.

Bir hafta sonra, yâni ikinci cuma günü, aynı saatte Seher dükkâna yine gelmiştir. Bu kez, giysisinin göğsü daha derin açıktır. Şimdi sancı okunan yerden kaçıp başka taraflarını yoklamaktadır. Derdine kesin bir devâ olacak son çare neyse, onu yapması için yalvarır Hacı Selman'a.

Hacı Dayı, tedbirli olup tezgâhın ardına çeker Seher'i. «Sen istedikten sonra kızım...» der. «Hacı dayın kul köle olur yoluna.»

Hacı Selman, tepeden tırnağa dua okumaya, üflemeye niterlidir. Saçtan, burundan, ağızdan, boyundan derken, bazı yerlerde daha uzun okuma, üfleme gerekir. Seher de «şifa olur» diye Hacı elini bazı bazı değerlendirir.

Daha sonraki haftalar Seher'in ziyaretleri devam eder. Bir hafta, artık okumanın, nefesin bıkkınlık verdiği dem başlamıştır. Hacı Dayı kaşınan elini kaşımak için sabırsızlık içersinde çırpınmaktadır. Ve Seher gelir gelmez atılır, ama Seher keklik gibi seker, kaçar köşelere:

«— Adım dul, Hacı Dayı...» der. «Olursa helâlinden olsun.»

«— De adını da, bu can sana kurban olsun.»

«— N'olacak. Bi imam nikâhı yeter.»

«— Aman kızım, onun da tasası mı olurmuş. İstediğin zaman.»

«— Yalnız ufacık bir şartım var. Kabasanın en güzel, en dilber kadınıyım. Kocam da bana yakışır olmalı. Zenginlik, hacılık şeyinden bi kusur bulamazlar ama...»

«— Yaa, beni yaşlı mı buluyon Seher?»

«— Öyle görsem yanında işim ne? Diyeceğim... Şu sakalın olmayıverse. Neyse, ben gene gelirim. Millet başımıza üşüşmeden... Sen de dediğimi iyi düşün Hacı Dayı.»

Başka bir cuma günü gelip çatar. Hacı Dayı, berberden yeni çıkmış, sakalını, bıyığını iyice kısaltmış, yüzüne ayrı bir anlam katmıştır.

«— Olmamış...» der Seher. «Ben istiyorum ki, yüzün yüzüme değdiği zaman saman gibi batmasın. Sankim, nedir kıyamadığın? Sakal, bıyık olmasa hacılık elden mi gidecek? Gitmez ama, ben giderim. Vallahi sabrım kalmadı. Sana bi hafta daha izin. Ya sakalın, ya da ben? Haydi şindi git de, bâri bir hafta olsun namaza yetiş.»

Namazı, niyazi çoktan borca salan Hacı Selman, Seher'le sakalı arasında başlayan iç savaşı bir türlü yenemez. Ayranı da yataklara düşecek kadar kabarmış, feleğini şaşırmıştır. Tesbih çekerken bile «Seher» den başka bir şey demiyor.

Haftasına Seher geldiğinde bir karış suratla buluyor Hacı'sını. Sakalı, bıyığı da yerli yerinde.

«— Demek...» diyor Seher. «Sakalını atacağına beni attın. Peki, sen bilin. Tüm emeğime, tüm umuduma yazıklar olsun. Hacı Selman, benim bildiğim, benim tanıdığım er ise, hacılığını yakar da beni yakmaz demiştim.

«— Ne diyem, nasıl diyem, nasıl edem?» diye sayıklıyor Hacı Selman. «Demesi kolay be kız. Şeytan aklı he diyor amma, insan aklı çare bulamıyor.»

«— Bi berberlik iş.»

«— Bi hacı, durup dururkene sakalını neye keser? Valla, Hacı Ferman'ların diline bi düştüm mü, yandım.»

«— Sakalında bi sürü çıban çıkmış. Tek çaresi sakalını kesip bi merhem sürmekmiş. Şu kadarcık akıl yetti de arttı.»

«— Öyle ya. Yüzümde çıban... Kız, sakalı keser kesmez akşamına belâlim olacan mı?»

«— Şart olsun...»

«— Yanağımı yanağına sürüp de he? Haa, kokusu iyi bi merhem bulam da bi de ona kusur bulma. Yalnız boyası kara olsun da belli olmasın.»

«— Aman, bi de onu mu dert edineceksin. Öyle bilmediğin şeyi suratına sürme. Aha, iştecik şunu al. Traştan sonra bi kaç yerine sürüver yeter. Gören iyice görür de sormaya bile lüzum kalmaz.»

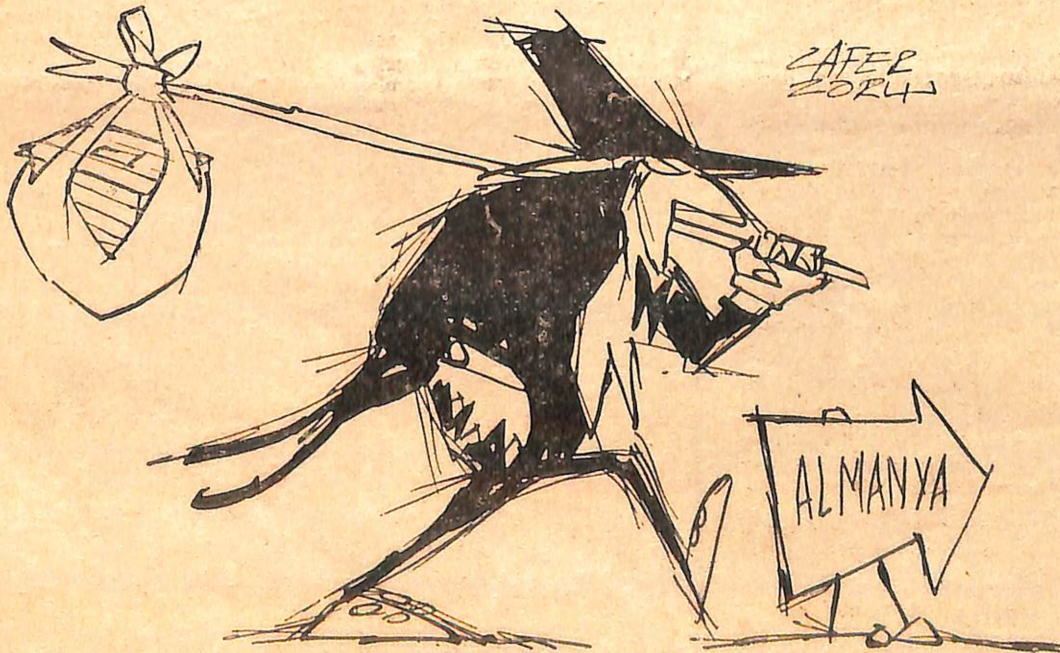
«— Ne merhemi bu?»

«— Yaraya da, yanığa da pek iyi gelir. İnanmayana göster, sorana göster, gülene göster. Oldu mu?»

«— Oldu bitti. Gel bi nefescik koklayam seni.»

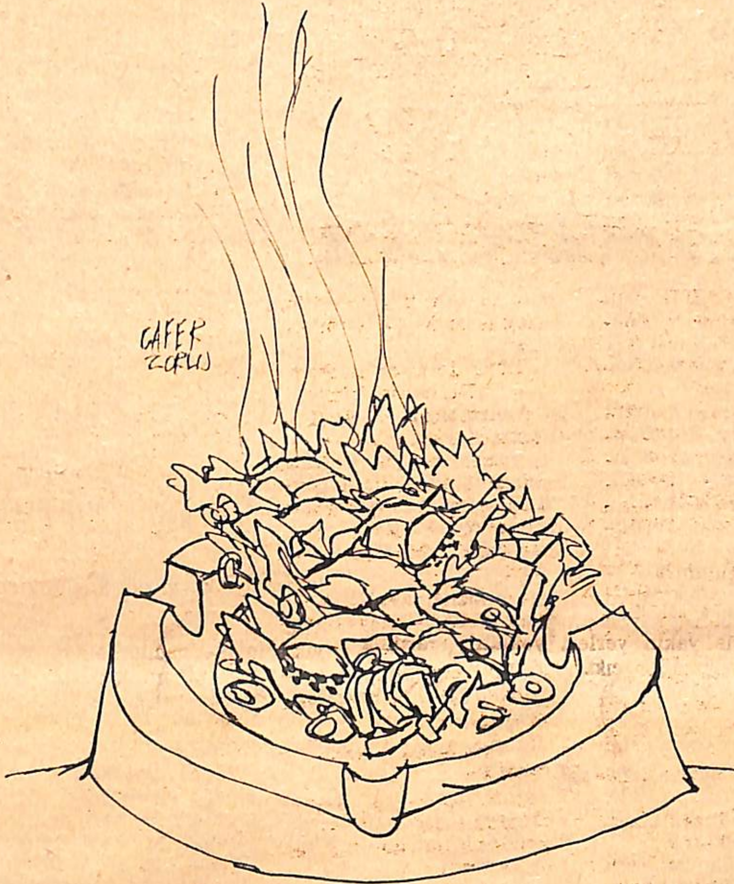
«— Sakalın uzakta dursun azıcık. Bu akşam her bi şeyi yoluna koy. Sabah geldiğimde karşımda bi delikanlı olacak. Bak, sözünden cayar da beni yüzüstü bırakırsan canıma bilem kıyarım. Artık, ben de evimi, kocamı bileyim değil mi?»

Sonraki gün, Hacı Selman'ı gö-

— Dışarda çalışan işçilerimiz de oy kullanabilecek. —

Sigara kullanan şoförler daha çok kaza yapıyor. — Gazeteler —

«Dumanı doğru çıksın!»

renler, hakikaten sakalsız, bıyıksız gördüler. Dükkâna gelen bir kaç müşteri sabah çayı istediler. Kasabalı bir kaç genç de çıkageldi. Sonra, tabii iş sakala, bıyığa çevrildi:

«— Hayırdır, uğurludur diyelim Hacı Dayı. Damat traşı mı bu?»

«— Yahu, yüzümde çıbanlar çıktı. Şu merhemi şeherdeki doktordan getirttim. İyi oluncaya kadar sürecen dedi.»

«— Ne yarası, ne merhemi bu Hacı Dayı?»

«— Ne bilirim. Aha, şu merhem.»

Konuklar merheme bakınca gülmeye başladılar. Gençlerden biri fıkırdayıp dışarı kaçtı. Sonra dükkâna akın akın gelenler arttı. Her giren «Hacı Dayı şu merhemini bi görem» diyordu. Seher ne demişti Hacı Selman'a? «İnanmayana göster, gülene göster, sorana göster.»

Her gelenin merhemi sorması, bakıp bakıp gülüşmeleri Hacı Selman'ı iyice huylandırmıştı ki, tam bu sıralarda kahveci çırağı çay tepsisinin yanında kâğıda sarılı bir şeyi Hacı Dayı'ya uzattı:

«— Bunu Hacı Ferman'ın oğlu gönderdi» dedi. «Yüzünün yara olduğunu duymuş, geçmiş olsun diyor. Tüketince haber etsin gene buluruz dedi.»

O kadar insanın içersinde bu hareket hem hoşuna gitti, hem de şaşırdı. Öyle ya, can düşmanı kişilerin düşündüklerine bakındı:

«— Selâm söyle. Pek möhim değilmiş dersin.»

Sonra kâğıdı usulca açtı, okudu:

«Hacı Selman efendi. Duyduk ki, hem hacılıktan, hemi de erlikten çayıp başka şeyler olmak hevesine kapılmışsın. Sakalı, bıyığı döktürüp, üstüne de avratların dudak boyasını sürdürüp ortaya çıkana ne derlerse sen deyiver gayrı. Çünkü, bizim dememiz Hacı Ferman'ların görgüsüne ve terbiyesine yakışmaz. Haydi, kal sağlıcakla gözelim.»

Hacı Selman, elindeki merhemi attı ortaya:

«— Bu... Bu nedir yahu?» dedi. «Bileniniz Allah için söylesin.»

«— Avratların dudak boyası» dedi biri.

Ve Hacı Selman daha dükkânı kapatmaya gerek görmeden fırladı sokağa. Gidiş o gidiş. Hâlâ dönecek diye bekliyorlar...

Nurettin TÜRKER

YELPAZE
Refik ERDURAN

KARADAKİ AKINTI

DENİZİ geçtikten sonra derede boğulmak diye bir lâf vardır ya? Onun dile getirdiği durum fazla şaşılacak bir şey değildir aslında:

Dere su doludur; derin olabilir, hızlı akabilir. Yüzme bilmeyen biri niçin boğulmasın içinde?

Asıl marifet denizi geçtikten sonra derede değil, karada boğulmaktır. Hârikalar diyarı Türkiye'mizde, özellikle onun süper hârikalar merkezi İstanbul'umuzda o mucize de gösterilmekte.

Boğaz Köprüsünün son durumundan söz ediyorum.

Biliyorsunuz, sipsivri bir köprü değil o. Amacı suyun aşılmasından çok daha geniş: İki yakadaki çevre yolları Avrupa — Asya trafiğini kentin dışından dolaştırarak hızlandıracak, ayrıca iç trafiğin de yükünü hafifletecek. Bütünüyle gerekli sonucu sağlaması hiçbir bölümünün aksamamasına bağlı olan bir karmaşık proje yâni.

Yapıma başlandığı zaman herkesin gözü işin köprü bölümüne dikildi. Öyle ya: Koskoca Boğazın üstüne çelik cadde asılacak! Kolay mı?

Bu dramatik çabanın yanında pek silik kalan yol konusuyla fazla ilgilenen olmadı. Karayolları Genel Müdürlüğümüz bütün yurt düzeyine onbinlerce kilometrelik güzel yollar döşemişti pekâlâ. İstanbul Köprüsünün iki ucundaki birer karışlık yolcağızın lâfı mı olurdu?

Böyle düşünenler İstanbul'un, bürokrasimizin, hattâ bütünüyle toplumumuzun çok önemli bir özelliğini hesaba katmıyorlardı.

Karayolları yurt düzeyini onbinlerce kilometrelik yolla örmüştü ama, bunu aşağı yukarı kendi başına yapmıştı. Başka bürokratik dallarla fazla işbirliğine bağlı kalmadan...

İstanbul Çevre Yolları projesi ise birçok özel ve tüzel ortağı olan, o yüzden sıkı «takım oyunu» gerektiren bir işti.

Takım oyunu?

Bizim toplumda her aradığınız bulunur, ondan gayrı!

Eğer Çevre Yolları gecikmeseydi şaşırdı. Netekim son verilen bilgilere göre köprü tamamlanmak üzere olduğu halde, o yolların işletmeye açılması 1975 yılına kalmışa benziyor. O da, hemen kollar sıvanır ve «gerekli tedbirler» alınır ise!

Sizin anlayacağınız, denizi aşan dev proje böylece İstanbul toprağında boğulmamak için debelenmekte.

Neden?

Nedenler saymakla bitmiyor:

Ulaştırma Bakanlığı var, Bayındırlık Bakanlığı var, Nâzım Plân Bürosu var, müteahhitler var, havagazı, elektrik, su, PTT, troleybüs falan işletmeleri var. Ve tabiî İstanbul Belediyesi var. Bunlar hem Karayolları Genel Müdürlüğüyle, hem de birbirleriyle işbirliği yaparak projeyi adım adım ve tıkır tıkır yürütecekler...

Boğaz tepelerinin uygun adım yürümesini bekleyin, daha iyi!

Gecikmeye yol açan güçlükler kazı, tesviye, doldurma falan gibi toprak üstündeki teknik sorunlar değil tabiî. Asıl güçlükler kâğıt üstünde: Gereken «tasdikler» vaktinde yapılamıyor bir türlü.

Öyle ki, Bayındırlık Bakanımız özel bir toplantı düzenleyerek Çevre Yolları konusunda «engelleyici formalitelerin mümkün olduğu kadar azaltılmasını» istiyor.

Mümkün olduğu kadar... Ne kadar acaba bu? Sevgili formalitelerimize kaç desimetrelik, kaç santimetrelik, kaç milimetrelik kısaltma sünneti uygulanabilir?

— Peki, diyebilirsiniz, köprü nasıl bitiriliyor? Onun yapımında da birden fazla özel ve tüzel ortak yok mu?

Ah, ah! Konunun en acıklı yerine geldik!

Var tabiî. Köprünün yapımında da birden fazla ortak var. Ama onlardan bazıları yabancı...

Yâni yabancılar bizden daha mı becerikli? İlle daha mı başarılı?

Yooo! Onlar köprü yapımının birkaç kritik noktasına bakıyorlar. Her şeyi yapan yine bizleriz.

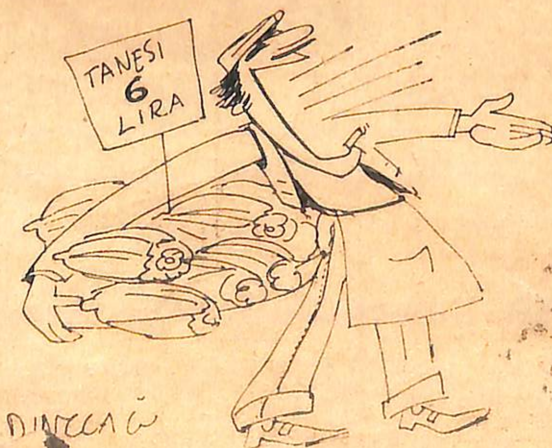
Öyleyse?

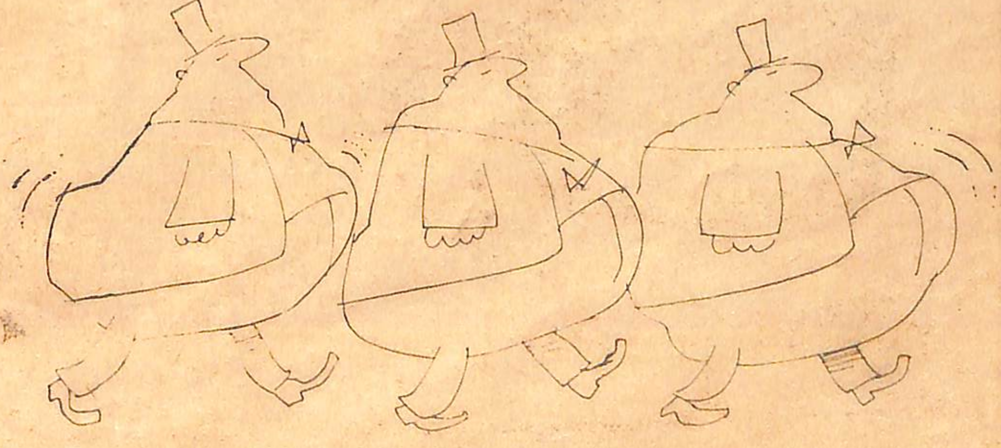
Öyleyse, acı gerçek şu ki, biz birbirimizle yapabildiğimizden çok daha iyi işbirliği yapıyoruz yabancılarla. Elden utandığımızdan mı, kompleksimizden mi, birbirimizi sevmeyişimizden mi, her nedense böyle bu.

Türk Türk'e pas vermiyor kolay kolay.

Ulusça gol kısırlığımız hep bundan!

Refik ERDURAN

— Hey göbekliler, heeey!..

KUZU ÇEVİRENLER

Suavi SÜALP

ŞADAN, Lâtif, Nusret, Afif bir kuzu alıp çevirmeye karar vermişlerdi. Aynı fabrikanın tahsilât ve muhasebe kısmında çalışan bu dört arkadaşın içtikleri su ayrı gitmediğinden, yedikleri kuzunun da ayrı gitmemesi gayet tabiiydi. Netice olarak o pazar, bir kuzu alıp kesmeye ve güzel bir su başında çevirmeye karar verdiler. Piyasadaki kuzu fiyatlarını Lâtif öğrendi. İyice bir kuzu aşağı yukarı ikiyüz elli lira kadardı. Aralarında para toplayarak Topkapı'nın dışındaki madrabazlardan kıvırcık cinsi bir kuzu aldılar. Fabrikanın kaptıkaçtısına atarak yola çıktılar. O gün de tam kuzu çevrilecek gündü. Sade kuzu yiyeceklerinden yanlarına sadece beş altı ekmek ve bir o kadar rakı ve su almışlardı. Dört arkadaştan Şadan arabayı kullanıyordu. Kuzu kaptıkaçtının arkasındaydı ve ipi Afif'in elindeydi. Nusret aralarında en içli ve hassas bir arkadaştı:

«— Ne güzel bir kuzu değil mi arkadaşlar» diyordu. «Bunu kesmek hangi insanlığa sığar?... Sizi böyle kesseler ne derdiniz acaba?...»

Lâtif arkadaşının lâfını sert bir cümle ile kesti:

«— Rica ederim Nusret.. hissi davranmanın sırası değil. Allahın emri bu.. Bizim gibi yüzlerce kişi bugün kuzu kesecek...»

«— Nerden biliyorsun?»

Bu sefer Afif lâfa karıştı:

«— Canım âdet böyle... Sonra dünyada ilk defa kuzu kesip çevirmeye giden adam biz miyiz?...»

«— Biz değiliz belki ama, kuzu yerine şiş kebabı yeseydik olmaz mıydı? Tutturdunuz bir kuzu keselim diye...»

Şadan, bir gözü önünde giden ve üstü adam dolu kamyonda, bir gözü arkada, fikrini söyledi:

«— Böyle kelek lâfları kesin. Bu kuzuya dünyanın parasını verdik. Onu kesmeyip de neyi keseceğiz?...»

Dört arkadaş ve kuzu böyle muhabbet ederekten Haramidere'ye g e l diler. Şadan arabayı tenha ve ağaç altı bir yere çekti. Hepsi indiler.

Afif kuzuyu kucaklamış indirirken olan birdenbire oldu.

«Tutun... Kaçıyor...» feryatları arasında kuzu başına geleceği biraz evvel arabadaki konuşmalardan çakmış gibi fırladı gitti... Boru değildi bu... Tam iki yüzelli lira kaçıyordu.

Dört arkadaş can havliyle fırladılar. Afif en önde koşuyor, onu bir kaç omuz aralıkla Nusret ve Şadan izliyordu. Lâtif ise o ara ayakkabısına kaçan bir taşı çıkartmaya çalışıyordu.

Kuzu karşıdaki tarlaya dalmıştı. Üç arkadaş hırsla tarlaya daldılar. Daldılar ama, iri yarı iki köpeğin hücumuna uğradılar. Köpekler vahşi bir kaplan gibi Şadan ve Nusret'in paçalarını götürmüşler, Afif ise kendini yerde bulmuştu. Köpeklerle boğuşma devam ederken bir çoban çıkageldi. Köpekleri zaptetti ama Şadan'la Nusret'in vaziyetleri berbattı:

«— Canavar mı bunlar be! Bizi ne hale soktular!»

«— Belki de kuduzdur. Şimdi iğne mi yiyeceğiz?»

Çoban gülümsedi:

«— Merak etmeyin beyim. Kuduz filân değiller. Her ay muayeneye giderler.»

Şadan nefes nefese inledi:

«— Belki de bizim kuzuyu da parçaladılar.»

«— Haaa, o kuzu sizin mi? Meraklanmayın ben onu tutup bağladım. Kesecekseniz her halde?...»

O sırada yerden kalkan Afif lâfa karıştı:

«— Kesecektik ama, kimde hal kaldı... Zaten ben hayatımda tavuk bile kesmedim.»

Şadan da ilâve etti:

«— Al benden de o kadar.»

Nusret bacağını oğuşturarken söylendi:

«— Bir kuzu aldık bu yaz... Yâni bir kuzu aldık ama başımıza gelene bak.»

Ayakkabısındaki taşı çıkartan Lâtif o sırada onların yanına gelmişti:

«— Ben size demedim mi dedi. Kuzu çevirmek bizim nemize?... Daha onu kesecek adam yok aramızda...»

Çoban hepsini bıyıkaltından süzerek dedi ki:

«— Ben size kesivereyim beyler. Yalnız elli liranızı alırım.»

Şadan memnun mırıldandı:

«— Verdik gitti. Adam başına onikibuçuk fazla olsun.»

Lâtif de onu tasdik etti:

«— Tabii hiçbirimiz bu işi kıvıramayız. Hadi pişirmesi neyse...»

Karar verildi. Çoban ilerdeki kulübesine bıçak almaya gitti. Fakat köpekler dört arkadaşa hâlâ hırlıyorlardı. Bir ara Lâtif haykırdı:

«— Yahu biz arabayı, o kadar rakıyı, ekmekleri, ceketleri unuttuk...»

Afif cüzdanındaki son ikiyüz lirayı düşünerek kükredi:

«— Eyvaaah... Koşun arabaya!»

Şadan ekibin en akıllısı olduğunu ispat etmek istercesine otoriter bir sesle söylendi:

«— Lâtif'le ben burada kalayım. Nusret'le ikiniz gidip bakın...»

Nusret ve Afif koşar adım arabanın yanına geldiler. Gelir gelmez de korktuklarının başlarına geldiğini gördüler. Rakılar, ceketler, ekmekler, sular, arabanın radyosu, hepsi toz olmuştu. Oraya çöktüler. Afif inledi:

«— Ben kuzu kesmenin bize yaramadığını söylemiştim. Şimdi ay başına kadar ne halt edeceğim?»

Nusret de ağlamaklı bir sesle arkadaşına iştirak etti:

«— Nerden geldi bu kuzu çevirmek aklımıza birader?... Bir taraftan köpekler, öbür taraftan hırsızlar... Polis yok mu polis?...»

«— Burda polis ne arar?»

Diğer yanda Şadan ile Lâtif çobanın kestiği ve ağaca astığı kuzuya gülerek bakıyorlardı:

«— Gördün mü nasıl çabucak kesti...»

«— Tabii, onun işi bu... Bâri ciğerleriyle işkembesini çobana verelim...»

«— Baksana köpekler nasıl hırlıyorlar.»

«— Canım onlara da ayaklarını filân veririz...» diye konuşurlarken ilerden Nusret'in bağırmasiyle kulak kesildiler.

«— Koşun arkadaşlar, soyulduk!...»

İki arkadaş sesi duyunca fırladılar. Hakikati anlayınca berbat oldular... Neydi bu başlarına gelenler... Şadan gene itidalini ele alarak konuştu:

«— Binin arabaya. Burası bize uğursuz geldi... Bâri şu kuzuyu pişirelim de biraz acımız hafiflesin.»

Arabaya atladılar. Şadan gazladı ve arabayı hızla çobanın kuzuyu kestiği yere sürerken Nusret bağırdı:

«— Allahını seversen şu köpekleri ez de içimiz rahatlasın...»

Fakat son sürpriz hepsinden de acıydı. Kesim yerine geldiklerinde gördükleri manzara şuydu: Çoban ağaca tırmanmış vaziyette, köpekler ise kuzuyu yemekle meşgul... Artık o zaman sabrı taşan Afif haykırdı:

«— Ulan koca kuzuyu köpeklere vermeye utanmıyor musun?...»

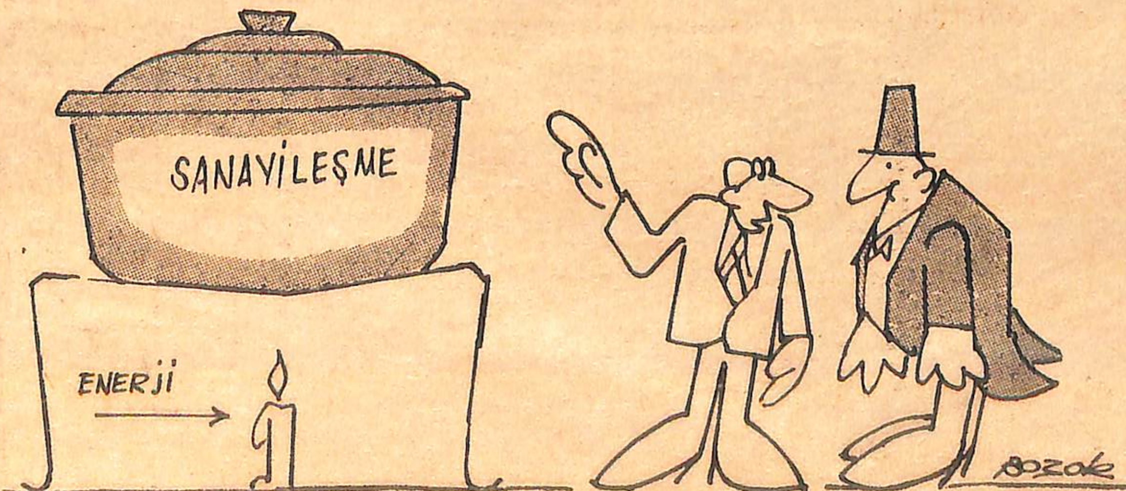
O zaman çoban paralanmış ayaklarını göstererek:

«— Ne yapayım beyim, dedi. Canımı zor kurtardım. Az daha beni de parçalayacaklardı. Bunlar düpedüz kudurmuş. Ne olur arabaya beni de alın da ben de kuduz iğnesi yiyeyim...»

Dönüşte arkalarında köpekler tarafından parçalanmış bir kuzu, ceketleri, paraları, rakıları, ekmekleri bırakıyorlardı...

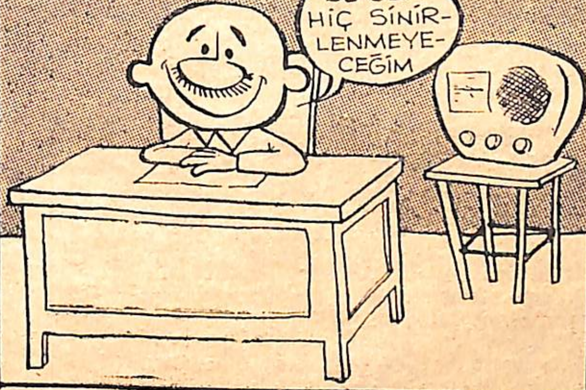
İşte dört arkadaşın kuzu çevirmesi böyle olmuştu... Onun için kuzu çevirmesini bilmeyen kimselerin bu işe bilmedikleri yerlerde kalkmamalarını rica ederiz.

Suavi SÜALP

— Bu ateşle bu aş pişmez beyim!..

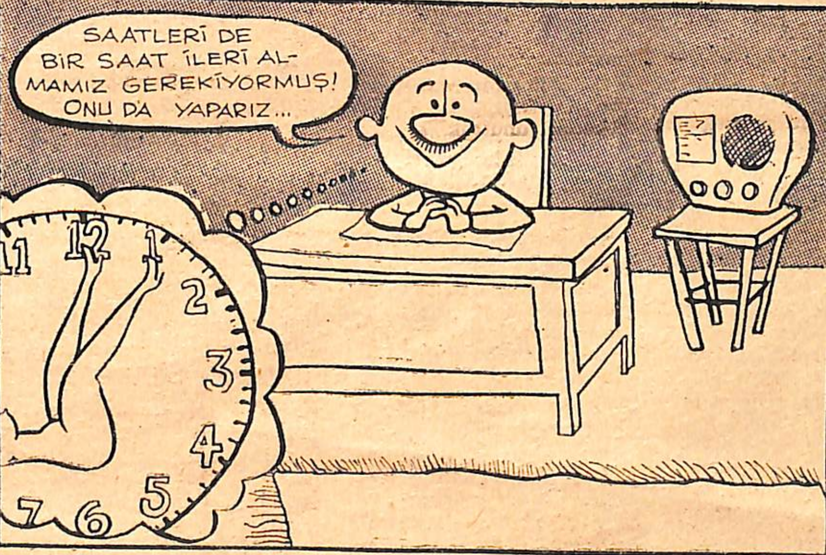
Akbaba
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire: 3, İstanb
Telefon: 22 18 11
İLÂN FİYATI: Kapak içi
timi 35 lira, iç sayfalar
Fiyatı: 150 kuruş

NE ŞEHİTTİR
NE GAZİ......
METİN ŞANLI
-BİR SAYILIK HİKÂYE-
BU GÜN HİÇ SİNİRLENMEYECEĞİM

SİNİRİMİ BOZABİLECEK HİÇBİR ŞEYİ DÜŞÜNMEYECEĞİM.

ENERJİ TASARRUFU İÇİN İKİ AMPULDEN BİRİNİ SÖNDÜR DİYORLAR. NA'APALIM SÖNDÜRÜRÜZ...

SAATLERİ DE BİR SAAT İLERİ ALMAMIZ GEREKİYORMUŞ! ONU DA YAPARIZ...

EV SAHİBİ KİRAYA ZAM YAPMIŞ! ÇOK SEVİNDİM..
BABAM KİRAYI YÜZ LİRA DAHA ARTTIRDI.
AMAN NE KADAR İYİ

KÜLÇE ALTIN BİR YILDA 163 LİRA ARTMIŞ!

BU DURUMA GÖRE EKMEĞE YENİDEN ZAM GELMESİ BEKLENİYORMUŞ!
EKMEK BULAMAZLARSA PASTA YESİNLER
SENİ YİYEYİM ANAM!

İLAÇ FİRMALARI HALKI KAZIKLIYORMUŞ. SADECE İKİ SİNİR İLACINDAN 840 MİLYON LİRA KÂR ETMİŞLER.

NE DEDİM, NE DEDİM BEN? SİNİR İLACINDAN KAZIK MI YİYORMUŞUZ? HALBUKİ İKİ TANE SİNİR İLACI ALMIŞTIM... ŞİMDİ BOZULDUM İŞTE...

BU HERİFLER BİZİ ENAYİ Mİ ZANNEDİYOR. HIIIIR!.. KAZIKLIYACAK BAŞKA ADAM BULAMADILAR MI?
..AZICIK SİNİRLENDİ NİYAZİ......

WSK imkânı

WSK (Veseka) denenmiş motosiklettir.
Ün yapmış, güven kazanmış,
benimsenmiş motosiklettir.

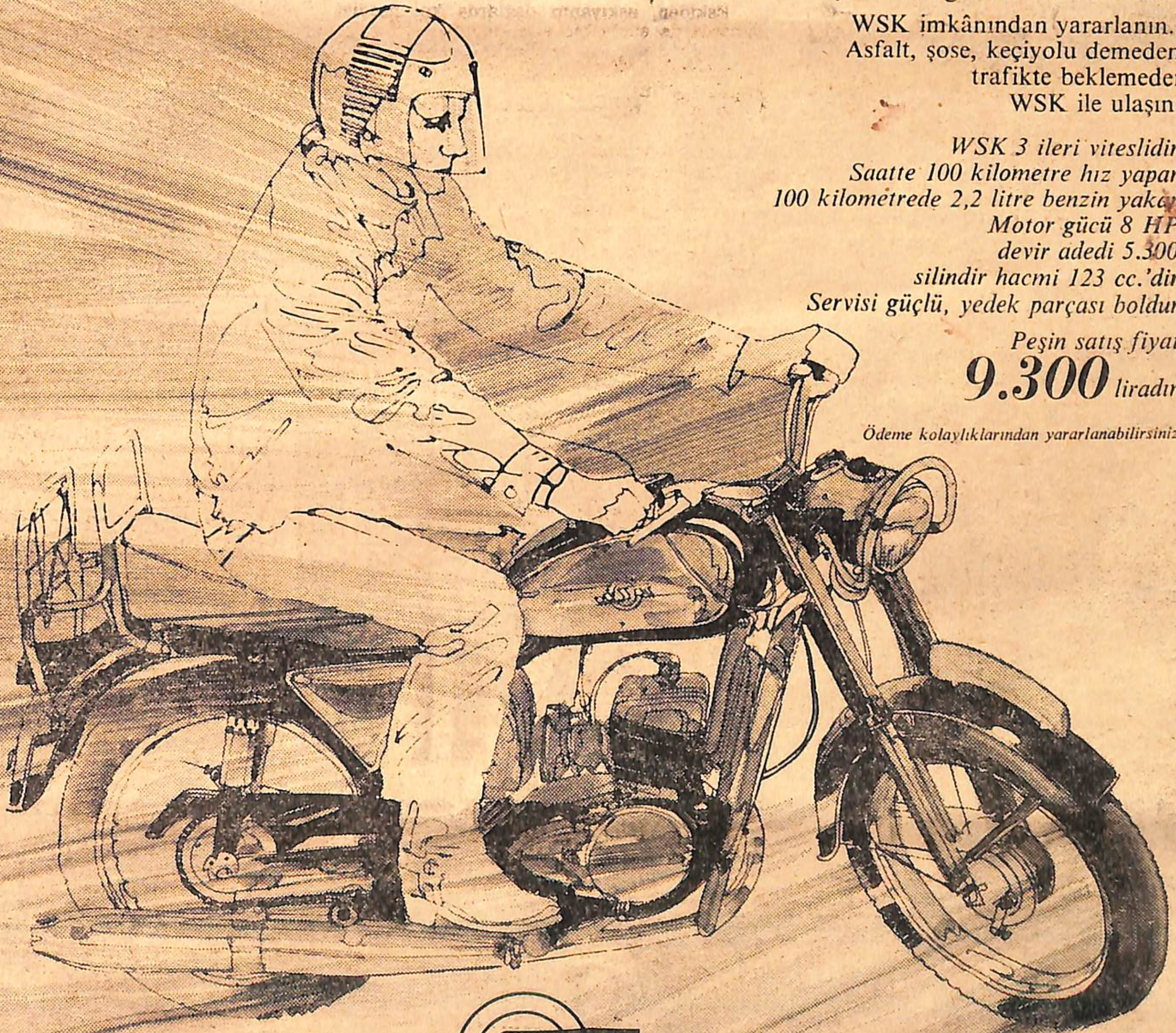
Güçlüdür. Sağlamdır. Konforludur.

WSK imkânından yararlanın...
Asfalt, şose, keçiyolu demeden,
trafikte beklemeden
WSK ile ulaşın!

WSK 3 ileri viteslidir.
Saatte 100 kilometre hız yapar.
100 kilometrede 2,2 litre benzin yakar.
Motor gücü 8 HP,
devir adedi 5.300,
silindir hacmi 123 cc.'dir.
Servisi güçlü, yedek parçası boldur.

Peşin satış fiyatı
***9.300** liradır.*

Ödeme kolaylıklarından yararlanabilirsiniz.

WSK motosikletleri
"GÜVENİLİR DOST"

Türkiye Genel Satıcısı:
STANDARD BELDE
Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Halâskârgazi Cad., 266, Şişli — İstanbul

(Manajans: 1295 — 72)

Sizin için

İHTİYAÇ

Küçük oğlu ve yeni doğan çocuğu ile parkta gezmektedirler. Birden küçük oğlan, arabanın içinde yatmakta olan yeni kardeşine dikkatle bakmaya başlar. Annesi sorar:

— Yoksa yeni bebeğimizi sevmedin mi?

— Sevmesine sevdim ama, bebekten önce kendimize bir televizyon alsa idik, daha iyi olurdu.

Fatma Kudret DEMİRCAN
ALMANYA

BORÇ

Kahvede gençler, Tayip Çavuş'a:

«— Çavuş dayı, Allaha karşı borcumuzu nasıl ödeyebiliriz?» diye sordular.

Tayip Çavuş düşünmeden cevabı yapıştırdı:

«— Namazını kılarsan, orucunu tutarsan, yap dediğini yapar yapma dediğini yapmazsan Allaha karşı borcunu ödediğin gibi biraz da alacaklı çıkarsın...»

İsmail ACAR
Akdere Ortaokulu öğretmeni
ANKARA

EVLÂDIN BÖYLESİ

Mehmet Emmi biricik oğlunu üniversite tahsili için İstanbul'a yollamıştı. Oğlunun İstanbul'a gitmesiyle Mehmet Emmi'nin tavırları değişmiş, kendisini köyün muhtarından dahi büyük görmeye başlamıştı.

Köy kahvesine her gelişinde yüksek sesle garsonu çağırır, etrafındakilere birer çay yapmasını söyledikten sonra, oğlundan gelen mektubu okuması için, okuma yazma bilen birini yanına oturturdu.

Oğlu, her yolladığı mektubunda derslerinin iyi gittiğini, yakın zamanda mühendis çıkacağını belirtiyor, babasının ellerinden öpüyordu.

Aradan iki sene geçmişti. Bir ara oğlundan uzun süre mektup alamayan Mehmet Emmi, karısının ısrarı ile oğlunu görmeye İstanbul'a gitmiş ve oğlunu eski adresinde bulmuştu.

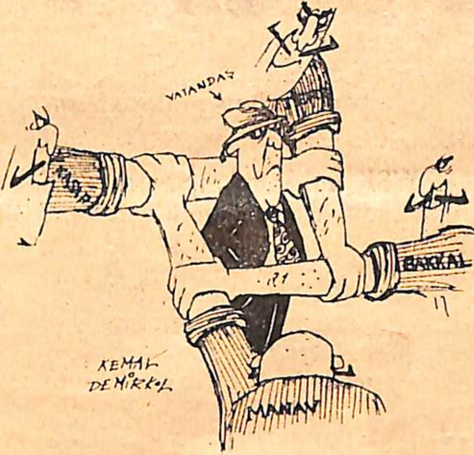
Bir kaç gün hasret giderildikten sonra, baba oğul şehri gezmeye çıkmışlar, Mehmet Emmi her gördüğü yeri oğluna soruyor, oğlu da bildiği kadariyle cevap vermeye çalışıyormuş. En sonunda Mehmet Emmi heybetli bir binanın önünden geçerlerken bunun neresi olduğunu sormuş. Bu soruya oğlu cevap verememiş.

— Babacığım şuradaki polise soralım, demiş.

Polise sormuşlar. Polis şu cevabı vermiş:

— Orası İstanbul Üniversitesi'dir.

Recep KOÇ
Şeref Efendi Sokak No. 36 — Cağaloğlu/İSTANBUL

Yazısız

(K. DEMİRKOL)
Ayrancı — Dikmenderesi Sığınak karşısı No: 284 ANKARA

EŞKIYALAR ARASINDA

Eskiden, eşkıyanın dağlarda kol gezdiği zamanlarda şöyle bir olay geçer.

Adamın biri bir yerden bir yere yolculuk yapıyormuş. O havalinin meşhur iki eşkıya grubundan biri yolunu keser ve:

— Söyle bakalım. Sen hangi tarafı tutarsın? derler.

Adam bunların hangi tarafın adamları olduğunu bilmiyor. Tahminen «falanca tarafı» diye cevap verir. Tabiî cevap ters düşer. Adama bir güzel dayak atarlar ve salarlar.

Adam biraz daha yürür. Bu sefer öbür tarafın adamları yolunu keser ve aynı soruyu sorarlar.

Adam az önce verdiği cevabın tersini söyler. Cevap yine ters düşer. Yine adamı bir güzel ıslatır salıverirler.

Adam böyle yolda zorla yürümete çalışırken: Yine bir grup yolunu keser ve aynı soruyu sorar. Adam canından bezmiş olarak:

— Vurun da sormayın. Sonunda nasıl olsa dayağı yiyeceğim, der.

Enver ÂŞIK
Cumhuriyet İlkokulu öğretmeni
Kestel/BURSA

ORMAN MEMURU

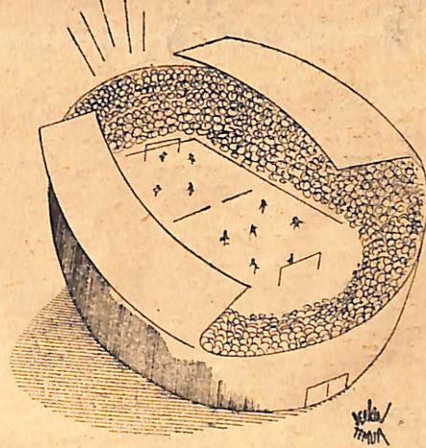
Orman köylerinden birine, ilçenin kaymakamı geziye çıkar. Yanında bir kaç orman memuru da vardır. Orman köylüleri daha çok ormancıları yakından tanır, onlardan çekinirler. Onları büyük olarak tanırlar genellikle.

Köy meydanına inerler kaymakam ve orman memurları. Hemen yakınlarda evi bulunan bir yaşlı kadın orman memurlarına oturmaları için bir şeyler getirir. Kaymakamı önemsemez bile. Ve kaymakama döner:

«— Ay oğul» der, «az daha okusan da ormancı olsaydın ya...»

Mehmet CAN
Seki Köyü Öğretmeni — ILGAZ

Türkiye'de her 35 kişiden biri futbol hastası.
— Gazeteler —

Tedavi merkezi!
(Seçkin TEMUR — Ankara)

MEMMO'NUN ÖYKÜSÜ

Yukarı köylü Memmo
Kente gittiği vakit
«Mehmet Efendi» oldu adı
K... apartmamanında kapıcı
Olunca.
Mehmet Efendi
Döndü «Mehmet Bey» e
Televizyon
Alınca.
İkramiye vurunca biletine
Duyuldu o sesi yöresinde
Sinek vızıltısı kadar
Çıktığı halde.
O andan sonra
«Mehmet Beyefendi» diye anıldı,
Kuyrukçularınca.
Ve
«Üçkâğıtçı Mehmet»
Diye fısıldaştı dostları
Ölünce...

ATTİLÂ KANBİR
Plevne M. No. 139 — Altındağ/ANKARA

İMTİHAN SONRASI

«Nasıl geçti imtihan,
Kaç soru cevapladın?»
Biraz kopyadan yazdım
Birazcık da kafadan.
Hani o iç cebimden
Çıkardığım kopyalar
Hani o hain gözlü
Kimyacının ihtarı...
Hâlâ o imtihanı
Anarken terliyorum
O berbat soruları
Cebimde taşıyorum
Sınav heyecaniyle
Yediğim «ayva» gibi
Nasıl geldi yanıma,
O müdür muavini;
Tam «Görmediler» derken,
Ah! Yakaladı beni!...

YALÇIN KALYONCU
İmrahor Cad. 34/2 — İncesu/ANKARA

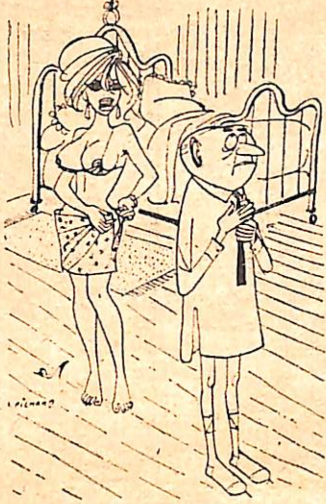

(Nuri BİLGİN — İstanbul)

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Gençsin, güzelsin, acıdım sana...
— Hadi oradan miskin... Sen zavallı karına acı!..

Neredeymiş?

Rio'yu okuduğu romanlardan öğrenip hayran kalan taşralı kız, bu hayâller kentini yakından görmek için evden kaçarak oto - stopla Calais'ye kadar gelmişti. Rıhtımda karşılaştığı bir tayfaya amacını açıkladı ve Rio'ya nasıl gidebileceğini sordu.

— Şansınız varmış, dedi tayfa. Bizim gemi yarın sabah Rio'ya hareket ediyor.

— Beni de alamaz mısınız?

— Yol boyunca isteklerimi yerine getireceğinizi vaadederseniz gece sizi gizlice gemiye alır, kamaramda gizleyebilirim.

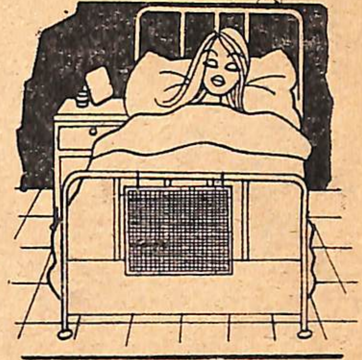
Kız pazarlığı kabul etti ve gemiye girdi.

Aradan üç hafta geçmiş, tayfanın isteklerini yerine getirmekten bıkmıştı. Bir gün gizlendiği kamaradan çıktı, güvertede kaptanla burun buruna geldi:

— Kuzum, dedi bu tanımadığı gemiciye, Rio'ya ne zaman varacağız?

Kaptan şaşkın:

— Rio'ya mı?... dedi. Şunu unutmayın ki bir araba vapurundasınız ve dediğiniz doğruysa tam üç haftadır Calais ile Douver arasında kimbilir kaçıncı seferinizi yapmaktasınız!

Yazısız

Bir ilân daha

Londra'nın çok okunan gazetelerinin birinde şöyle bir ilân vardı:

«Bill, benimle temasa geç. Affettim seni. İmza: Margaret.»

Bu ilân tam otuz gün yayımlandıktan sonra, otuzbirinci gün aynı ilânın altında şöyle bir ilân daha göründü: «Bill, çok rica ederim Margaret ile temasa geç. Seni affetmiş. İmza: Her gün aynı yazıyı okumaktan bıkan yorgun bir okuyucu.»

Sırayla

Ruh doktoruna giden hasta:

— Bir süredir kendimi iki şahsiyetli hissediyorum, dedi. Bir bedende iki insanız sanki.

Doktor cevap verdi:

— Ne demek istediğinizi anlayamadım. Durumunuzu bir daha anlatınız lûtfen. Ama bu sefer ikiniz birden konuşmaya başlamayın sakın!

— Tuhaf şey, karşıdaki komşunun hoşuna gittim galiba... Demindenberi dürbünle beni dikizliyor!..

Kararsızlık

Çevirdiği son filmle büyük üne kavuşan ve adı bir anda seks bombasına çıkan güzel yıldız, dertleştiği arkadaşına:

— Öyle güç durumdayım ki sorma, dedi. İki erkek var peşimde. İkisi de genç, yakışıklı, zengin...

— Eee, dedi arkadaşı, öyleyse neden kara kara düşünüyorsun?

— Önce hangisiyle evleneceğimi...

Dünyanın yolu

Karşılaşan iki genç anneden biri sordu:

— Bebeğiniz ne âlemde?

— Altı haftadan beri yürüyor.

— Yaa?... Buralardan epey uzaklaşmış olmalı.

Hatırlatma

Sevinçle arkadaşının kollarına atılan genç yıldız adayı:

— Hani sana geçenlerde bahsettiğim direktör vardı ya?... dedi. Hani canım eğer kendimi bir kere öptürürsem ufak bir rol vereceğini; kucağına oturursam bir yıllık mukavele yapacağını vaat etmişti bana...

— Evet, hatırladım. Yeniden görüştünüz mü, ne oldu?

— Bu gece sabaha karşı beş yıllık bir kontrat imzaladı!

İncelemek gerek

Onsekiz yaşına basan oğlunu ilk defa baloya götürüyordu. Süslenmesine yardım ederken:

— Kaba bir davranışta bulunmamak için çok dikkatli olmalısın, dedi. Tanıştığın kimse eğer kadınsa, elini kibarca öpersin. Bir genç kızsa aynı nezaketle sıkarsın. Birini, diğerine karıştırma sakın.

İyice bunalan delikanlı:

— Fakat anne, diye söylendi. Yüzlerine bakmakla kimin kadın, kimin kız olduğunu neresinden anlayacağım?

Heyecan unutturur

Kocasıyla odalarına çekilecekleri sırada paniğe kapılan genç gelin, telefona koşarak en tecrübeli arkadaşının numarasını çevirdi:

— Bana bazı öğütler ver n'olur! Vücudum alev alev yanıyor fakat Filip sızdı, sızacak. Hakkımda yanlış fikirler yürütmesine meydan vermeden onu tahrik etmeyi düşünüyorum. Ne yapayım?

— Düşündüğün şeye bak, diye fıkırdadı arkadaşı. İlk sevgilin Pol'e ne yaptıysan, gene onu yap!

Kim acaba?

Nişanlısıyla arasında geçen konuşmayı arkadaşına anlatan genç kız:

— Dün nihayet baklayı ağzından çıkardı, dedi. Bana, yakında dünyanın en güzel kızıyla evleneceğini söyledi.

Arkadaşı:

— Erkekler böyledir kardeş diyerek teselli etti. Oysa ben, seninle evleneceğini sanıyordum.

Yazısız

Yeni bir av

Delikanlı, kollarının arasındaki genç kızı yemyeşil çimenlerin üzerine uzatırken sordu:

— Beni gerçekten seviyor musun?

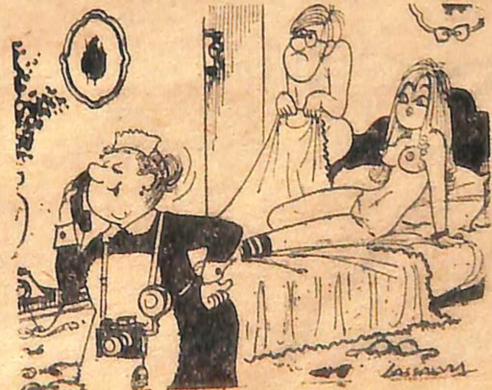
— Elbette sevgilim...

— Evet, Marcel kadar yakışıklı ve zengin olmadığımı biliyorum...

— Güzelliğin ne önemi var hayatım? Hem, kimdir kuzum şu Marcel dediğin?...

— Arkadaşlarımdan biri... İki spor arabası, bir apartmanı, koskoca bir de fabrikası var.

— Peki, telefon numarası kaç?

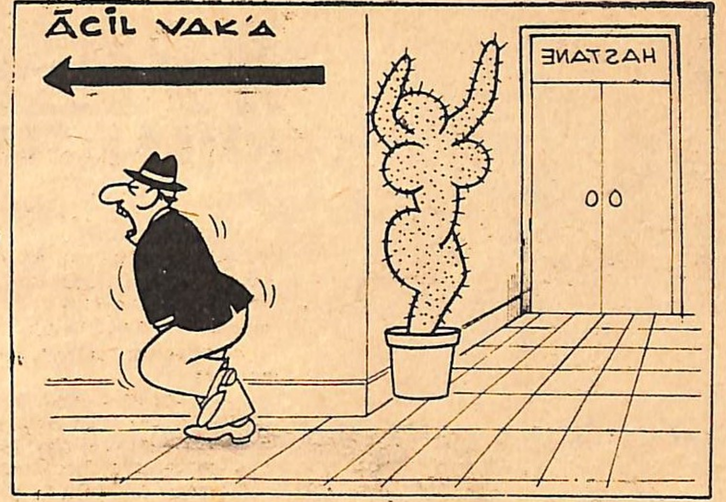

— Alo, Seks mecmuası mı?.. Şahane fotoğraflarım var, ister misiniz?..

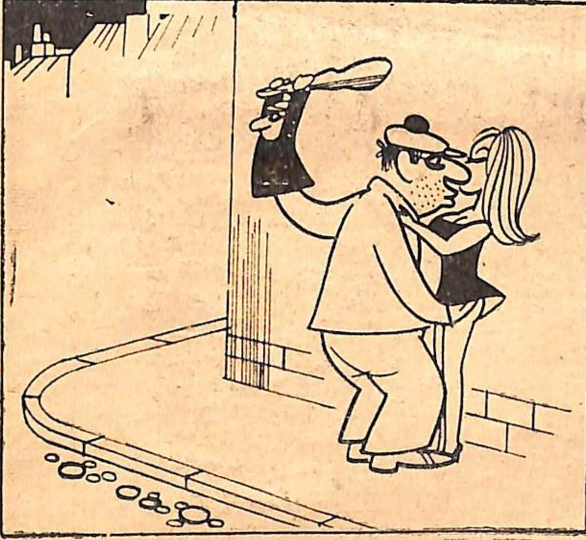

— BİR ÇOCUĞUN GÖZLERİ ÖNÜNDE UTANMIYOR MUSUNUZ ?

Dünya Karikatürleri

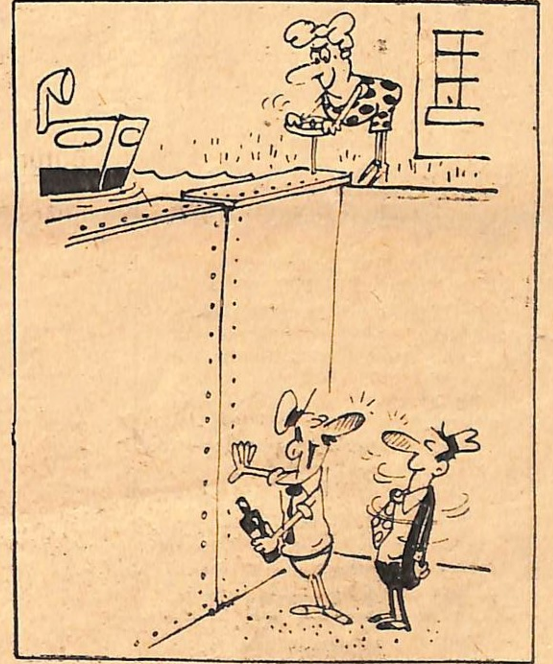
YAZISIZ

YAZISIZ

— BU ELBİSENİN SANA DAR OLDUĞUNU SÖYLEMİŞTİM !..

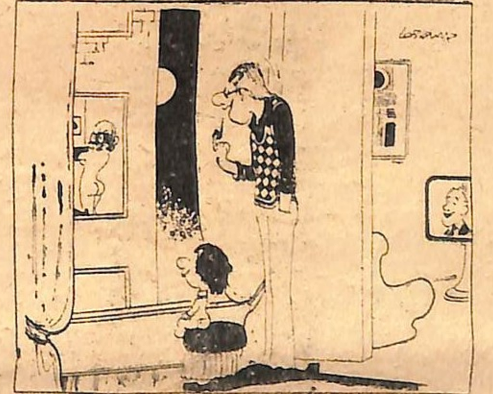
— HADİ GEL, SON BİR YUDUM DAHA İÇELİM !..

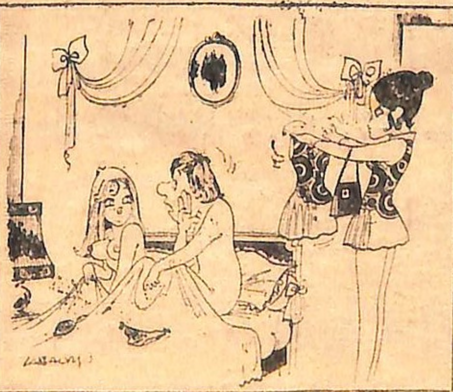
— SENİNLE SANDAL GEZİNTİLERİ ARTIK ROMANTİK OLMUYOR !..

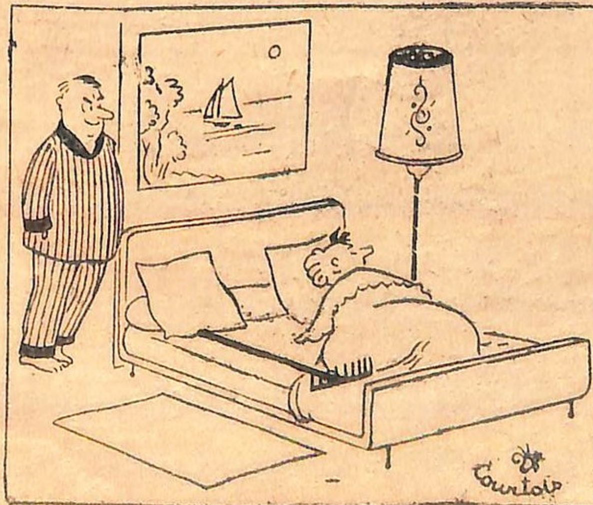
— SİZİ BİLMEM AMA KIZINIZ İYİ AVLIYOR !..

— HAKLISIN OĞLUM BU PROGRAM DAHA İLGİNÇ !..

— ŞİMDİ KIYAMET KOPACAK İŞTE. BU ELBİSEYE SADECE KENDİSİNİN SAHİP OLDUĞUNU SANIYORDU !..

YAZISIZ

— MERAK ETMEYİN MÜDÜR BEY ÖNEMLİ BİRİ GELİRSE UYGUN ŞEKİLDE OTURURUM !

yapı ve kredi mutluluğu..

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

(Reklâm Moran: 1139 — 73)